ETP Slovensko
ETP Slovakia

VÝROČNÁ SPRÁVA 2003

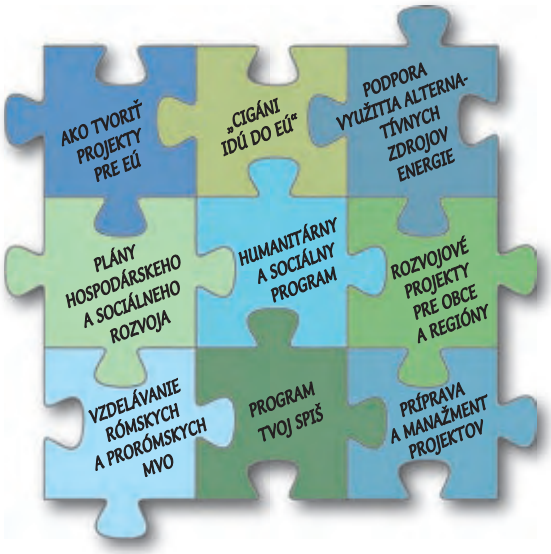

OBSAH

ÚVOD 2

NAŠI DONORI 4

NAŠI PARTNERI 6

NAŠA ČINNOSŤ V ROKU 2003 7

Ako tvoriť, manažovať a presadiť environmentálny projekt v rámci EÚ 8

Posilnenie kapacít rómskych a prorómskych mimovládnych organizácií 9

Program TVOJ SPIŠ 11

Projekt Rozvoj chovu prasníc u Rómov na strednom Spiši 13

Predškolská príprava rómskych detí 14

Komunitné rozvojové servisné centrá 15

Podpora využitia alternatívnych zdrojov energie v prospech integrácie znevýhodnených a zvlášť rómskych komunít na Slovensku 18

Humanitárny a sociálny program 19

Projekt „Cigáni idú do EÚ“ 20

Fond TVOJ SPIŠ 21

Služby a konzultácie 22

Príprava a spracovanie Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí 22

Príprava a manažment projektov 23

PUBLIKÁCIE 24

ĽUDIA 25

FINANČNÁ SPRÁVA 2003 27

ÚVOD

KTO SME?

AKÉ SÚ NAŠE CIELE?

AKÉ JE NAŠE POSLANIE?

KTORÉ ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE A POLITICKÉ POTREBY NAPĹŇAME?

ČO ROBÍME A CHCEME ROBIŤ NAĎALEJ?

AKO REAGUJEME NA KĽÚČOVÝCH ZAINTERESOVANÝCH?

AKÉ SÚ NAŠE HODNOTY/ FILOZOFIA?

ČÍM SME VÝNIMOČNÍ/ JEDINEČNÍ?

KTO SME?

Nezisková mimovládna konzultačno-vzdelávacia organizácia s celoslovenskou a medzinárodnou dvanásťročnou pôsobnosťou, pozostávajúca z aktívnych ľudí rôznych postojov a zameraní, ktorých spája práca pre spoločnú vec.

ETP Slovensko je priamym pokračovateľom medzinárodného programu Environmental Training Project for Central and Eastern Europe (Environmentálny tréningový projekt pre strednú a východnú Európu). Tento program iniciovala v roku 1992 Americká agentúra pre medzinárodný rozvoj (USAID) a do roku 1998 sa realizoval v šiestich krajinách strednej a východnej Európy.

AKÉ SÚ NAŠE CIELE?

Posilniť medzisektorovú spoluprácu a participatívny prístup pri riešení problémov udržateľného rozvoja.

Rozvíjať ľudské zdroje potrebné na realizáciu strategických zmien v spoločnosti.

Vytvoriť priestor na diskusiu o environmentálnych, ekonomických a sociálnych otázkach a možných riešeniach problémov s nimi spojených.

Podporiť účasť verejnosti na rozhodovacom procese najmä o rozvojových a environmentálnych záležitostiach.

AKÉ JE NAŠE POSLANIE?

Podporovať regionálny rozvoj, chrániť životné prostredie, napomáhať rozvíjať sociálny, ekonomický, vzdelanostný a kultúrny potenciál jednotlivcov, organizácií a komunít s dôrazom na riešenie problémov znevýhodnených regiónov a sociálne znevýhodnených skupín obyvateľov a etnických menšín.

Ktoré základné sociálne a politické potreby napĺňame?

1. Rozvoj znevýhodnených regiónov a oblastí Slovenska
2. Posilňovanie sociálnej, ekonomickej, vzdelanostnej a kultúrnej úrovne ľudí, včítane sociálne znevýhodnených, nevýhybame sa ani etnickým problémom
3. Zvýšenie akčného potenciálu verejnosti a podpora schopnosti samospráv riešiť problémy na komunálnej úrovni
4. Príprava inštitúcií, organizácií a jednotlivcov pre úspešnú integráciu Slovenska do Európskej únie

Čo robíme a chceme robiť naďalej?

1. Rozvíjať sociálny kapitál znevýhodnených regiónov Slovenska.
2. Budovať kapacity organizácií, ktoré sa venujú sociálne znevýhodneným obyvateľom.
3. Mapovať, analyzovať potreby znevýhodnených oblastí Slovenska a spoločne s miestnymi a regionálnymi aktérmi navrhovať systémové riešenia, ktoré sa stávajú súčasťou základných plánovacích dokumentov obcí, mikroregiónov a regiónov.
4. Podporovať medzisektorovú spoluprácu na miestnej a regionálnej úrovni.
5. Priamo v teréne pomáhať ľuďom ohrozeným sociálnym vylúčením.
6. Vytvárať príležitosti pre motivovaných a schopných ľudí rozvíjať svoj talent a meniť od základu svoj život.
7. Poskytovať humanitárnu a sociálnu asistenciu ľuďom v núdzi.

Ako reagujeme na kľúčových zainteresovaných?

1. Vedieme s nimi nepretržitý dialóg o potrebách a možnostiach.
2. Sme transparentní.
3. Usilujeme sa o vytváranie dlhodobej spolupráce.
4. Spoločne hľadáme riešenia spoločných problémov.

Aké sú naše hodnoty/filozofia?

1. Vyznávanie princípov udržateľného rozvoja.
2. Presvedčenie v možnosť pozitívnych zmien.
3. Presadzovanie rovnosti šancí.
4. Viera v úspech metódy malých postupných krokov vedúcich k veľkým zmenám.

Čím sme výnimoční/jedineční?

Hľadáme a nachádzame systémové riešenia zložitých problémov.

NAŠI DONORI

ETP Slovensko
ETP Slovakia

UNDP (ROZVOJOVÝ PROGRAM OSN)

V rámci Organizácie Spojených národov je realizovaný program **UNDP** (United Nations Development Programme), ktorý poskytuje odbornú a technickú pomoc krajinám z celého sveta. Jeho hlavným cieľom je napomáhať rozvojovým krajinám a krajinám, ktoré rozvíjajú demokratické trhové mechanizmy, vytvoriť svoje vlastné kapacity pre dosiahnutie udržateľného rozvoja ľudských zdrojov, k čomu patrí: trvalé zlepšenie života ľudí, ich práce, vzdelania, zdravia, okolia a spôsobov, akými využívajú prírodné zdroje. Prioritnými oblasťami pre programy UNDP sú tie, ktoré sa venujú odstraňovaniu chudoby, udržateľnému životu, životnému prostrediu a pomoci vládam v rozvojových krajinách.
V roku 1997 Regionálna kancelária UNDP pre Európu a Spoločenstvo nezávislých štátov otvorila Regionálne podporné centrum v hlavnom meste Slovenska – v Bratislave. V tom istom období sa začal realizovať prvý rámcový regionálny program pomoci UNDP pre Európu a Spoločenstvo nezávislých štátov – séria vzájomne súvisiacich programov, ktoré patria k programovým prioritám UNDP vo všetkých 30 krajinách regiónu. Manažment týchto programov bol zverený Regionálnemu podpornému centru v Bratislave spolu so zodpovednosťou za niektoré tréningové a podporné funkcie pre celý región. Hlavnými funkciami Regionálneho podporného centra sú koordinácia a podpora:

- Regionálnych programov
- Programov jednotlivých krajín v krajinách, kde UNDP nemá kanceláriu a v Slovenskej republike
- Manažmentu servisných služieb vo všetkých krajinách regiónu

ŠVAJČIARSKA AGENTÚRA PRE ROZVOJ A SPOLUPRÁCU

Švajčiarska agentúra pre rozvoj a spoluprácu (The Swiss Agency for Development and Cooperation) prostredníctvom švajčiarskeho veľvyslanectva v Bratislave podporuje vzdelávacie aktivity v rámci Programu TVOJ SPIŠ. Projekt „Materská škola – klub predškolskej výchovy“ realizovaný priamo v rómskej osade v komunitnom centre v Nálepkove má za cieľ pripraviť deti na povinnú školskú dochádzku. Zvládnutie slovenského jazyka a primeraných hygienických návykov je hlavným predpokladom na úspešné ukončenie základnej školy. Druhým cieľom projektu je prostredníctvom detí formovať rodičov a presvedčiť ich, že vzdelanie je nevyhnutné na zabezpečenie lepšej budúcnosti pre ich deti.

Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden

IOM • OIM

HEIFER INTERNATIONAL SLOVAKIA

Heifer International je ekumenická nezisková organizácia založená v USA, ktorá spolupracuje s ďalšími celosvetovými inštitúciami. Hlavným cieľom organizácie je boj proti chudobe, hladu a devastácii životného prostredia.

Na Slovensku Heifer International participuje na rozličných projektoch podporujúcich sociálne znevýhodnené rómske a nerómske rodiny ich zapojením do projektu chovu domácich zvierat. Od roku 2003 spolupracuje s ETP Slovensko na projekte „Rozvoj chovu prasníc na strednom Spiši".

MATRA

Program MATRA je programom Ministerstva zahraničných vecí Holandského kráľovstva, podporujúcim zmenu bývalých centralizovaných štátov na demokratické krajiny, rešpektujúc právny poriadok strednej a východnej Európy. Program podporuje najmä aktivity zamerané na zmenu fungovania štátnych inštitúcií, na rozvoj občianskej spoločnosti a na podporu udržateľného rozvoja.

IOM (MEDZINÁRODNÁ ORGANIZÁCIA PRE MIGRÁCIU)

IOM je medzinárodná organizácia so sídlom v Ženeve vo Švajčiarsku. Na Slovensku má dve kancelárie v Bratislave a v Košiciach. Od roku 2003 realizuje prostredníctvom ETP–Slovensko Humanitárny a sociálny program na východnom Slovensku v prospech starších Rómov, ktorí prežili nacistickú perzekúciu. Aktivity Humanitárneho a sociálneho programu sú orientované na potravinovú a hygienickú pomoc, zimnú výpomoc, zdravotnú a zubnú asistenciu, právne poradenstvo, sociálnu pomoc a núdzovú výpomoc.

NAŠI PARTNERI

BIC Spišská Nová Ves, spol. s. r. o.

Centrum komunitného organizovania, Nitra

DROM, o. p. s., Brno, Česká republika

Fond TVOJ SPIŠ

Krajské centrum pre rómske otázky, Prešov

Nadácia Autonómia, Budapešť, Maďarsko

Občianske združenie SPOLU, Kremnica

Združenie mladých Rómov, Banská Bystrica

Združenie za sociálnu reformu, Košice

NAŠA ČINNOSŤ V ROKU 2003

AKO TVORIŤ, MANAŽOVAŤ A PRESADIŤ ENVIRONMENTÁLNY PROJEKT V RÁMCI EÚ

POSILNENIE KAPACÍT RÓMSKYCH A PRORÓMSKYCH MIMOVLÁDNYCH ORGANIZÁCIÍ

PROGRAM TVOJ SPIŠ

- Projekt Rozvoj chovu prasníc u Rómov na strednom Spiši
- Predškolská príprava rómskych detí
- Komunitné rozvojové servisné centrá
- Obce a mestá zapojené do Programu TVOJ SPIŠ a komunitná práca v nich

PODPORA VYUŽITIA ALTERNATÍVNYCH ZDROJOV ENERGIE V PROSPECH INTEGRÁCIE ZNEVÝHODNENÝCH A ZVLÁŠŤ RÓMSKYCH KOMUNÍT NA SLOVENSKU

HUMANITÁRNY A SOCIÁLNY PROGRAM

PROJEKT „CIGÁNI IDÚ DO EÚ“

FOND TVOJ SPIŠ

SLUŽBY A KONZULTÁCIE

- Príprava a spracovanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí
- Príprava a manažment projektov

AKO TVORIŤ, MANAŽOVAŤ A PRESADIŤ ENVIRONMENTÁLNY PROJEKT V RÁMCI EURÓPSKEJ ÚNIE

Vzdelávací program pripravený v spolupráci s britskými konzultačnými firmami WS Atkins a GHK International a finančne podporený britským Department for International Development (DFID) reagoval na prejavenú nespokojnosť predstaviteľov európskych fondov s kvalitou projektov prekladaných do rôznych programov EÚ pripravovaných na miestnej a regionálnej úrovni na Slovensku.

...získal som praktické ucelené informácie o konkrétnych projektoch, ktoré môžem použiť v budúcnosti.

Vzdelávací program mal za cieľ vyškoliť miestnych a regionálnych odborníkov v plánovaní, tvorbe a manažovaní environmentálnych projektov predkladaných rôznym finančným inštitúciám: bankám, fondom, a to najmä podporným predvstupovým a štrukturálnym fondom Európskej únie.

...problematika bola jasne a zrozumiteľne vysvetlená.

Počas šesťdňového školenia rozdeleného do troch modulov účastníci vzdelávacích kurzov získali zručnosti systémového plánovania projektu, naučili sa zvládať náročnosť procesu tvorby a predkladania projektov, ako pripraviť dobrý projekt, mali možnosť spoznať obsahové, časové a finančné podmienky, ktoré je nutné splniť pre to, aby bol predkladaný projekt posúdený kladne, nadobudli širší prehľad o podmienkach tvorby projektov, o príprave žiadostí, rovnako mali možnosť lepšie pochopiť prácu organizácií a inštitúcií spolupracujúcich na environmentálnych projektoch a získali ucelený prehľad o možnostiach získavať finančné zdroje na realizáciu environmentálnych projektov z predvstupových a štrukturálnych fondov Európskej únie.

...získala som veľké množstvo informácií s možnosťou okamžitej aplikácie v priebehu skupinových cvičení.

Vzdelávací program sa skladal z troch modulov:

Ako budovať dobrý projekt

- projektový cyklus
- logický rámec
- SWOT analýza
- identifikácia a analýza problému
- navrhovanie riešení a identifikácia projektov
- vytvorenie projektových cieľov
- určenie projektových úloh a aktivít
- príprava časového plánu projektu a rozpočtu
- identifikácia zdrojov
- určenie projektových pozícií a zodpovedností
- monitoring a hodnotenie projektov

Typ organizácie	Počet účastníkov
Miestne samosprávy	78
Ministerstvá	8
Regionálne samosprávy	14
Podnikateľský sektor	51
Neziskové organizácie	26
Štátna správa	25
Spolu:	202

POSILNENIE KAPACÍT RÓMSKYCH A PRORÓMSKYCH MIMOVLÁDNYCH ORGANIZÁCIÍ

Spoločný projekt troch partnerov - Nadácie Autonomia z Maďarska, DROM, o.p.s. z Českej republiky a ETP Slovensko *Posilnenie kapacít rómskych a prorómskych mimovládnych organizácií* má za cieľ posilnenie a rozvíjanie organizačných a manažérskych schopností neziskových organizácií, ktoré pracujú so sociálne znevýhodnenými komunitami v Maďarsku, na Slovensku a v Českej republike.

Vo všetkých troch krajinách sú komunity, v ktorých žijú sociálne znevýhodnení obyvatelia a osobitne Rómovia, na hranici sociálneho vylúčenia a ekonomickej marginalizácie. Týmto komunitám vo väčšine prípadov chýba schopnosť vymaniť sa vlastnou snahou a úsilím z nahromadených problémov. Diskriminácia a horšie životné podmienky stále ostávajú ich životnou realitou. Rómovia majú oproti väčšinovej populácii nižšiu úroveň vzdelania, omnoho vyššiu nezamestnanosť i kratší priemerný vek dožitia.

V rámci projektu sa vzdelávajú pracovníci mimovládnych organizácií, aby získali dostatok vedomostí, zručností a skúseností identifikovať problémy, hľadať ich riešenia a realizovať projekty, ktorými sa zlepší situácia znevýhodnených komunít vo všetkých troch krajinách v oblastiach: vzdelávania, bývania, zamestnania, zdravia, diskriminácie a nedostatku príjmov. Projektom sa vytvárajú predpoklady pre to, aby aj rómske komunity mali dostatok schopností využívať šancu, ktorú im poskytujú fondy Európskej únie.

Projekt, ktorý bol podporený z Programu PHARE ACCESS 2001 sa začal realizovať v júli 2003 a bude pokračovať do septembra 2004.

Projekt *Posilnenie kapacít rómskych a prorómskych mimovládnych organizácií* má tri úrovne. V prvej úrovni sa v každej krajine vyškolí skupina budúcich trénerov z pracovníkov rôznych typov mimovládnych organizácií, ktoré pracujú so sociálne znevýhodnenými komunitami. Počas tréningu trénerov majú účastníci možnosť sa zoznámiť so základnými princípmi tvorby konkurencieschopných projektov pre rôzne programy Európskej únie, naučiť sa pripravovať projektové návrhy, spoznať logické nadväznosti jednotlivých krokov pri príprave projektov, uvedomiť si hlavné zásady pri realizácii projektov a finančné aspekty súvisiace s prípravou rozpočtu a tiež aj pochopiť finančné riadenie projektov a princípy posudzovania projektov donormi. Účastníci tréningu trénerov získavajú trénerske zručnosti a podieľaním sa na príprave skutočného projektu majú možnosť preskúšať si nadobudnuté vedomosti, ako aj svoju schopnosť odovzdať tieto vedomosti ďalej.

V druhej úrovni projekt posilňuje a rozvíja organizačné a manažérske zručnosti a schopnosti pracovníkov neziskových organizácií, ktoré sa venujú sociálne znevýhodneným komunitám.

Tretia úroveň projektu posilňuje nadobúdanie praktických skúseností priamo v mimovládnych

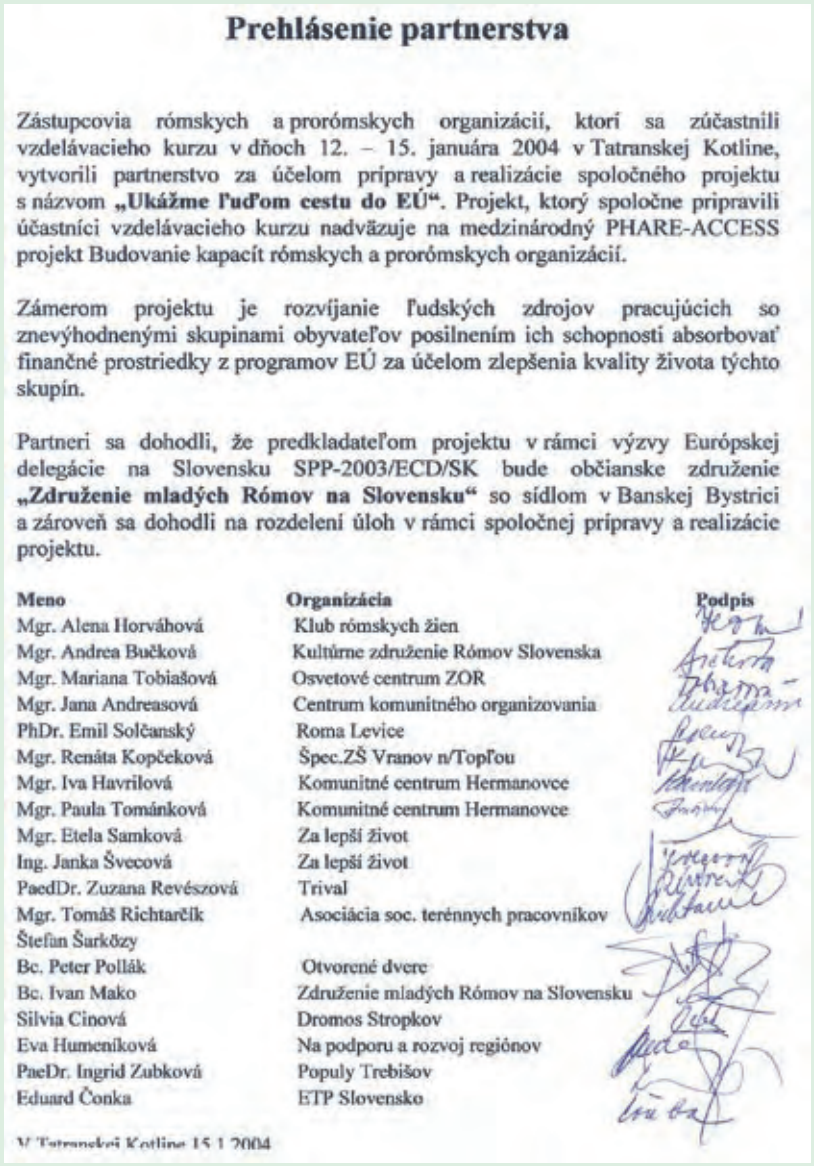

Prehlásenie partnerstva

Zástupcovia rómskych a prorómskych organizácií, ktorí sa zúčastnili vzdelávacieho kurzu v dňoch 12. – 15. januára 2004 v Tatranskej Kotline, vytvorili partnerstvo za účelom prípravy a realizácie spoločného projektu s názvom **„Ukážme ľuďom cestu do EÚ“**. Projekt, ktorý spoločne pripravili účastníci vzdelávacieho kurzu nadväzuje na medzinárodný PHARE-ACCESS projekt Budovanie kapacít rómskych a prorómskych organizácií.

Zámerom projektu je rozvíjanie ľudských zdrojov pracujúcich so znevýhodnenými skupinami obyvateľov posilnením ich schopnosti absorbovať finančné prostriedky z programov EÚ za účelom zlepšenia kvality života týchto skupín.

Partneri sa dohodli, že predkladateľom projektu v rámci výzvy Európskej delegácie na Slovensku SPP-2003/ECD/SK bude občianske združenie **„Združenie mladých Rómov na Slovensku“** so sídlom v Banskej Bystrici a zároveň sa dohodli na rozdelení úloh v rámci spoločnej prípravy a realizácie projektu.

Meno	Organizácia	Podpis
Mgr. Alena Horváhová	Klub rómskych žien	
Mgr. Andrea Bučková	Kultúrne združenie Rómov Slovenska	
Mgr. Mariana Tobiašová	Osvetové centrum ZOR	
Mgr. Jana Andreasová	Centrum komunitného organizovania	
PhDr. Emil Solčanský	Roma Levice	
Mgr. Renáta Kopčeková	Špec.ZŠ Vranov n/Topľou	
Mgr. Iva Havrilová	Komunitné centrum Hermanovce	
Mgr. Paula Tománková	Komunitné centrum Hermanovce	
Mgr. Etela Samková	Za lepší život	
Ing. Janka Švecová	Za lepší život	
PaedDr. Zuzana Revészová	Trival	
Mgr. Tomáš Richtarčík	Asociácia soc. terénnych pracovníkov	
Štefan Šarközy		
Bc. Peter Pollák	Otvorené dvere	
Bc. Ivan Mako	Združenie mladých Rómov na Slovensku	
Silvia Cinová	Dromos Stropkov	
Eva Humeníková	Na podporu a rozvoj regiónov	
PaeDr. Ingrid Zubková	Populy Trebišov	
Eduard Čonka	ETP Slovensko	

V Tatranskej Kotline 15.1.2004

organizáciách, ktoré majú dobre rozvinuté programy na podporu sociálne znevýhodnených obyvateľov prostredníctvom programu stáží pre mladých rómskych a prorómskych aktivistov v skúsených organizáciách v Maďarsku, na Slovensku a v Českej republike.

V roku 2003 prebehlo výberové konanie účastníkov tréningu trénerov. Prihlásilo sa 42 záujemcov z rôznych inštitúcií a organizácií. Namiesto pôvodne naprojektovaného počtu 13 účastníkov, výberová komisia sa rozhodla dať príležitosť 18 záujemcom z rôznych regiónov Slovenska, zastupujúcich rôzne typy neziskových organizácií s rôznym záberom. Vybratí uchádzači sa zišli na januári 2004 v Tatranskej Kotline na štvordňovom školení, počas ktorého sa naučili ako ďalej odovzdávať nadobudnuté vedomosti, ale pod vedením ETP Slovensko sa dohodli na spoločnej príprave nového projektu, ktorý im umožní si tieto vedomosti aj v praxi odskúšať. Nový projekt s názvom *Ukážme ľuďom cestu do EÚ,* ktorý predložila vo februári 2004 mimovládna organizácia Združenie mladých Rómov z Banskej Bystrice do grantového kola Delegácie Európskej komisie, bol vybratý na realizáciu a odmenený finančnou čiastkou 17,200 EUR z programu malých projektov Phare 2003.

PROGRAM TVOJ SPIŠ

Tento pilotný projekt s pôvodným názvom Udržateľný rozvoj komunít na strednom Spiši realizuje ETP Slovensko pod vedením Úradu vlády SR s finančnou podporou Rozvojového programu OSN (UNDP) od roku 2001. Niektoré konkrétne aktivity projektu sa rozhodli finančne podporiť aj ďalší sponzori. Prostredníctvom Programu Matra podporilo Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva vytváranie komunitných servisných a rozvojových centier v obciach a mestách Programu TVOJ SPIŠ a Švajčiarske veľvyslanectvo podporilo predškolskú výchovu rómskych detí.

Hlavná charakteristika Programu TVOJ SPIŠ:

- *Prístup zdola: umožniť znevýhodneným komunitám, aby si pomohli sami.*
- *Zlepšenie dialógu: medzi komunitami a jednotlivými úrovňami štátnej správy, mimovládnymi organizáciami a predstaviteľmi podnikateľského prostredia.*
- *Trvalá udržateľnosť aktivít.*

Laurent L. Stokvis, veľvyslanec Holandského kráľovstva

Program TVOJ SPIŠ pomáha znevýhodneným skupinám obyvateľov stredného Spiša (z okresov Levoča, Spišská Nová Ves, Gelnica) aktivizovať sa a neostať pasívnymi, podnecuje ich formou sociálnej mobilizácie tak, aby sa znižovala ich ekonomická a sociálna závislosť na cudzej pomoci. Projekt prostredníctvom komunitnej práce zapája týchto obyvateľov ohrozených vylúčením do takých aktivít, ktoré posilňujú ich postupné svojpomocné ekonomické a sociálne osamostatňovanie sa.

V priebehu rokov 2002 a 2003 sa aktivity Programu TVOJ SPIŠ rozšírili do ďalších obcí, čím celkový počet miest a obcí, ktoré sú zapojené do projektu tak narástol na 13 (Nálepkovo, Mníšek nad Hnilcom, Prakovce, Švedlár, Rudňany, Spišská Nová Ves, Iliašovce, Spišské Tomášovce, Žehra, Spišské Podhradie, Spišský Hrhov, Levoča a Spišský Štvrtok).

V priebehu projektu sa vyskytli oprávnené požiadavky na priestory vhodné pre rôzne druhy tréningových, vzdelávacích a kultúrnych aktivít ako aj pre obyčajné stretávanie sa a rôznorodú klubovú činnosť. Za týmto účelom sa v spolupráci s každou obcou začali zriaďovať komunitné centrá. V rokoch 2002 a 2003 boli otvorené komunitné centrá v mestách Levoča, Spišské Podhradie a v obciach Nálepkovo, Prakovce, Mníšek nad Hnilcom, Švedlár, Iliašovce, Spišské Tomášovce, Spišský Hrhov a Spišský Štvrtok. Opäť sa naštartovala činnosť centra v Žehre a začalo sa budovať komunitné centrum v lokalite 5 RPII v Rudňanoch.

Hlavným zámerom Programu TVOJ SPIŠ je nerozprávať zbytočne o nezamestnaných, ale konkrétnymi malými krokmi pomôcť ľuďom na strednom Spiši zamestnať sa, alebo aspoň zapojiť sa do takej činnosti, ktorá im pomôže zvýšiť príjem do domácnosti, zdokonaliť sa v nových zručnostiach a vykonať niečo prospešné pre svoju obec.

S. Mačáková, M. Pollák ETP Slovensko.

Koncom roku 2002 bol z iniciatívy ETP Slovensko založený Fond TVOJ SPIŠ, ktorého inštitucionalizácia bola jedným z hlavných cieľov Programu TVOJ SPIŠ. Fond TVOJ SPIŠ je finančnou, konzultačnou, školiacou a marketingovou inštitúciou, ktorej zámerom je aj po skončení Programu TVOJ SPIŠ podporovať aktivity, ktoré prospievajú znevýhodneným obyvateľom členských miest a obcí Fondu TVOJ SPIŠ.

Na konkrétnu podporu komunitných organizácii a občanov využíva fond svoje dva základné finančné nástroje: granty a mikropôžičky. V roku 2001 v prvom grantovom kole bol na realizáciu 22 malých projektov komunitných organizácií poskytnutý finančný príspevok 775 532 Sk. V roku 2002 boli zrealizované dve grantové kolá – druhé a tretie, v ktorých bolo ocenených celkom 63 projektov sumou 2 119 185 mil. Sk. V roku 2003 uspelo 33 projektov, na ktorých Program TVOJ SPIŠ prispel finančnou čiastkou 1 422 065 Sk. V roku 2003 obdržalo prvých 10 občanov mikropôžičky v celkovej výške 255 100 Sk na rozbehnutie svojich budúcich podnikateľských aktivít.

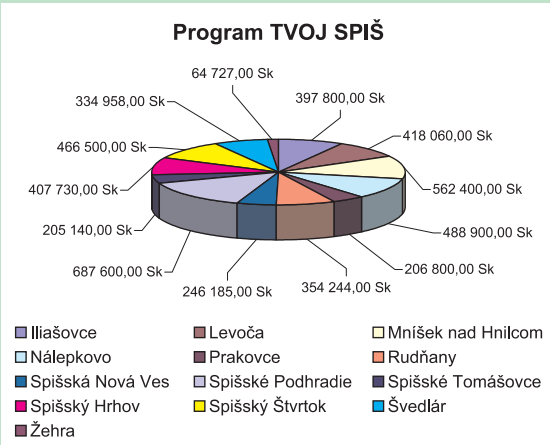

Súčasťou Programu TVOJ SPIŠ je aj niekoľko ďalších podprojektov, z ktorých najznámejším je *Rozvoj chovu prasníc u Rómov na strednom Spiši.*

Program TVOJ SPIŠ sa v priebehu dvoch rokov svojej existencie stal jedným z najúspešnejších stredoeurópskych projektov UNDP v oblasti znevýhodnených skupín a sociálno-ekonomického rozvoja.

Ben Slay, riaditeľ UNDP RSC Slovensko

Zvláštnu pozornosť v rámci Programu TVOJ SPIŠ si zaslúžia aj *Projekty predškolskej prípravy detí* z Nálepkova a Rudnian, ktoré majú rôznu históriu a sponzorov, ale rovnaký cieľ. Vytvárajú harmonické prostredie pre rómske deti vo veku 5-6 rokov, pripravujú ich na vstup do základnej školy, zlepšujú ich jazykové schopnosti a hygienické návyky a v neposlednej miere aj starostlivosť rómskych rodičov (najmä matiek) o deti a ich vzdelanie.

O aktivity Programu TVOJ SPIŠ prejavili záujem aj ďalšie okresy z regiónu Spiš - Stará Ľubovňa, Kežmarok a Poprad. Program TVOJ SPIŠ má šance rozšíriť svoju pôsobnosť na celé územie historického Spiša, resp. aj do iných znevýhodnených oblastí Slovenska.

PROJEKT ROZVOJ CHOVU PRASNÍC U RÓMOV NA STREDNOM SPIŠI

Chov hospodárskych zvierat je v súčasnej dobe jedným z najefektívnejších spôsobov odstraňovania chudoby vo svete, pričom samotný chov ošípaných patrí k nenáročným, čo do odbornej a technickej prípravy a vlastnej realizácie. Projekt chovu ošípaných realizuje ETP Slovensko v spolupráci s Nadáciou Heifer International Slovensko.

Hlavným cieľom tohto projektu je umožniť Rómom z obcí a miest Programu TVOJ SPIŠ chovať ošípané pre vlastnú potrebu. Finančný prínos je dosiahnutý prostredníctvom vlastnej práce. Druhým cieľom projektu je rozvíjanie princípu solidarity v komunite na základe filozofie *„dar za dar"*. Každá rodina sa stará o darovanú prasnicu a z narodených prasiatok odovzdá tri ďalšej, budúcej chovateľskej rodine, čím sa dosiahne udržateľnosť a rozšírenie chovu.

Projekt Rozvoj chovu prasníc u Rómov na strednom Spiši sa začal pripravovať začiatkom roku 2002. Komunitní aktivisti z obcí a miest Programu TVOJ SPIŠ oslovili vhodné rodiny, ktoré už mali skúsenosti s chovom hospodárskych zvierat v minulosti a po intenzívnych rozhovoroch s viac ako stopäťdesiatimi členmi rómskych rodín, bolo vybraných 29 rodín zo siedmich obcí, ktoré splnili všetky podmienky.

Podmienkou zaradenia rodín do projektu bolo zabezpečenie vhodných priestorov na chov ošípaných a odporúčanie zástupcu obce. Dôležitým kritériom bolo tiež aj aktívne zapojenie budúcich chovateľov do komunitného života a teda potenciál účastníka projektu stať sa vzorom pre ostatných obyvateľov obce.

Členovia týchto rodín sa aktívne zúčastňovali cyklu základného školenia zameraného na rozvoj zručností pri chove ošípaných, ktoré pripravili spoločne ETP Slovensko a Heifer International Slovensko. Účastníci získali základy ohľadom výživy a ošetrovania zvierat i zootechniky. Bola im odovzdaná príručka *Sprievodca pre drobného chovateľa – farmára.*

Pri chove sa kladie dôraz na ekologické narábanie s odpadom a na chovateľskú - veterinárnu starostlivosť.

Od februára 2003 sa do rodín rozvážali 120 kg plemenné prasnice, o ktoré sa chovatelia začali starať. Týmto 29 prasniciam sa v priebehu 4 mesiacov narodilo 297 prasiatok. Projekt poskytol do štyroch obcí štyroch plemenných kancov, čím sa zabezpečuje ďalší rozvoj projektu a reprodukcia zvierat.

Prvé odstavené prasiatka začali chovatelia odovzdávať ďalším rodinám v júni 2003. V septembri 2003 dostalo ďalších osemnásť rómskych a nerómskych rodín od prvých chovateľov prasiatka, čím sa celkový počet rodín zapojených do projektu zvýšil na 48.

Štyria chovatelia zapojený do projektu získali mikropôžičku v priemernej výške 22 000 Sk z Fondu TVOJ SPIŠ na rozšírenie chovu. Finančnú podporu chovatelia žiadali najmä na nákup krmív a stavebného materiálu na vylepšenie chovateľských priestorov.

Rodiny chovateľov našli v tejto činnosti zmysluplný spôsob ako sa zamestnať, získavajú sebavedomie a pocit istoty a prostredníctvom mikropôžičiek si vytvárajú priaznivé podmienky na budúce drobné podnikanie i predpoklady na zlepšenie svojich životných podmienok.

PREDŠKOLSKÁ PRÍPRAVA RÓMSKYCH DETÍ

Vzdelávanie vlastných detí u väčšiny Rómov, s ktorými pracujú komunitní aktivisti z obcí a miest Programu TVOJ SPIŠ nepatrí medzi základné životné priority. Výskum realizovaný medzi takýmito deťmi v základnej školy v Nálepkove potvrdil, že väčšina rómskych detí nespĺňa kritériá školskej zrelosti pri vstupe do základnej školy. Ich zdravotný stav je veľmi zlý, hygiena nedostatočná a výživa neuspokojivá. Pre nedostatočnú predškolskú prípravu rómskych detí a jazykovú bariéru sú výchovno-vyučovacie výsledky týchto detí na základných školách slabé, čo je príčinou ich neúspešnosti na stredných školách.

Pre tieto dôvody, ETP Slovensko iniciovalo projekty predškolskej prípravy rómskych detí v obciach Rudňany a Nálepkovo.

V **Rudňanoch** na podnet rodičov a za podpory obce a Programu TVOJ SPIŠ sa podarilo na začiatku novembra 2002 zriadiť Klub predškolských detí na pomoc malým predškolákom v lokalite 5 RPII. Základným cieľom predškolského klubu bolo umiestniť predškolské zariadenie, čo najbližšie k deťom, umožniť im vzdelávanie v mieste ich bydliska. Druhým cieľom je prostredníctvom detí pôsobiť na ich rodičov a celú komunitu. Do projektu sú zapojené 5-6 ročné deti z novopostaveného obytného domu v Rudňanoch. Vyučovanie trvá každý deň 2 hodiny a pokračuje domácimi úlohami. Rodičia detí sa taktiež podieľajú na výchovno-vzdelávacom procese a pomáhajú pri jeho organizovaní. Asistent pracujúci v klube počas vyučovania pracuje s deťmi a súčasne učí rodičov, ako majú pomáhať svojim deťom s úlohami. Klubové priestory slúžia aj pre aktivity rodičov. Patria k nim: kurz háčkovania, paličkovania, kurz čítania, písania a mnohé iné. Niektorí rodičia sa rozhodli aktívne spolupracovať na rozvoji klubu a založili neformálnu skupinu „Za vzdelané deti". Predškolský klub a jeho výsledky práce s deťmi pomohli obci pri získaní finančného príspevku z prostriedkov armády USA. Prostriedky sú určené na rekonštrukciu pôvodnej kotolne na priestory materskej škôlky. Od konca roka 2003 je škôlka zaradená Ministerstvom školstva SR do siete štandardných predškolských zariadení a zriaďovateľom škôlky je obec Rudňany.

V **Nálepkove** predškolský klub detí *Materskú škôlku Svetielko* zriadilo Občianske združenie Vzdelanie naša nádej do budúcnosti v spolupráci s ETP Slovensko. Hlavným sponzorom tohto projektu je Švajčiarske veľvyslanectvo. V predškolskom klube sú deti vedené k tomu, aby vedeli pomenovať veci po rómsky aj po slovensky, čím sa obohacuje ich slovná zásoba. Systematická práca s deťmi prináša veľké úspechy, deti sa naučili základné hygienické návyky, naučili sa poprosiť a poďakovať, navzájom si pomáhať, recitovať básničky a riekanky i kresliť, čo najlepšie dokumentujú nasledujúce dva obrázky malého Ferka:

Pri nástupe do MŠ

Po 6 mesiacoch návštevy MŠ

KRSC - KOMUNITNÉ ROZVOJOVÉ SERVISNÉ CENTRUM

Aktivity komunitných organizácií formovaných v rámci Programu TVOJ SPIŠ a úvahy o ich udržateľnosti po jeho skončení si vyžiadali rozšírenie pôvodnej myšlienky Programu TVOJ SPIŠ o založenie komunitných rozvojových servisných centier. V priebehu roku 2003 bolo dohodnuté, že KRSC sa zriadia vo všetkých obciach a mestách Programu TVOJ SPIŠ podľa nasledovného modelu: Program TVOJ SPIŠ finančne podporí rekonštrukciu objektov pre účely zriadenia KRSC, tréningovú a poradenskú činnosť organizovanú v kluboch; komunitné organizácie sa zúčastnia na ich zriadení a udržiavaní; prevádzku centier budú finančne zabezpečovať miestne samosprávy; vlastnú činnosť KRSC podporia napr. okresné úrady práce, miestni podnikatelia, školy a najmä miestne neziskové organizácie.

Počítačové a technické vybavenie týchto klubov vytvára podmienky pre rozvoj ďalších aktivít komunitných organizácií, KRSC poskytnú priestor začínajúcim mikropodnikateľom – napr. príjemcom mikropôžičiek v rámci Programu TVOJ SPIŠ. Členovia komunitných organizácií môžu využívať centrá vybavené telefónom, faxom, kopírovacím strojom, internetom, počítačmi na komunikáciu a získavanie informácií, administratívne práce, organizovanie rôznych školení. Svojou dostupnosťou všetkým obyvateľom obce KRSC vytvárajú predpoklady pre zlepšovanie spolužitia rómskej a nerómskej komunity.

V rokoch 2002 a 2003 bolo zriadenie KRSC podporené z prostriedkov Programu TVOJ SPIŠ celkovou finančnou čiastkou 2 090 400 Sk v týchto obciach a mestách: Iliašovce, Nálepkovo, Levoča, Mníšek nad Hnilcom, Spišské Tomášovce, Rudňany, Spišský Štvrtok, Žehra, Spišské Podhradie, Prakovce, Švedlár v nasledovnom členení:

Obec	Finančná čiastka pre KRSC
Iliašovce	189 300,00 Sk
Levoča	382 500,00 Sk
Mníšek nad Hnilcom	136 600,00 Sk
Nálepkovo	340 000,00 Sk
Prakovce	132 000,00 Sk
Rudňany	171 000,00 Sk
Spišské Podhradie	120 000,00 Sk
Spišský Štvrtok	120 000,00 Sk
Spišské Tomášovce	166 000,00 Sk
Švedlár	180 000,00 Sk
Žehra	153 000,00 Sk
Spolu:	2 090 400,00 Sk

ILIAŠOVCE

Predstavitelia obce Iliašovce už od konca roku 2002 vyvíjali úsilie na zriadenie Komunitného rozvojového servisného centra pre jeho opodstatnenosť a potrebnosť pre rozvoj komunitného života a zvýšenie občianskej participácie na riadení vecí verejných.

Po rekonštrukčných prácach a vybavení priestorov bolo Komunitné rozvojové servisné centrum slávnostne otvorené dňa 11. novembra 2003. Od prvého dňa je KRSC Iliašovce navštevované predovšetkým záujemcami o prácu na počítači a služby internetu. Sú v ňom organizované aj podujatia zamerané pre deti i starších obyvateľov obce, výuka cudzích jazykov, stretnutia s odborníkmi (napr. lekárom, psychológom), diskusné stretnutia na rôzne aktuálne témy.

Adresa KRSC Iliašovce:
Iliašovce 155, 53 11 Slovenská republika,
tel.: 053/429 96 42, iliasovce@ke.etp.sk

LEVOČA

V rámci Programu TVOJ SPIŠ v novembri 2002 bolo otvorené Komunitné rozvojové servisné centrum v Levoči. Komunitnému centru sa podarilo motivovať a mobilizovať občanov Levoče k činnosti, ktorá pomáha pri vytváraní pracovných návykov, pri riešení problémov a poskytovaní rôznych druhov pomoci občanom v núdzi.

Priestory centra sú využívané aj na rôzne kultúrne podujatia a činnosti výtvarnej dielni a tanečného krúžku. Od konca roku 2003 v rozšírených priestoroch centra pracuje sociálny klub pre obyvateľov Levoče, ktorí participujú na rôznych aktivitách centra, ako napr.: sledovanie filmov, práca na PC, spoločenské hry a vystúpenia ľudových i moderných hudobných skupín, rómskych hudobných súborov i sólistov, ľudových rozprávačov, posedenia pri čaji, pri ktorých sa riešia problémy pri poskytovaní humanitárnej a sociálnej pomoci. Ku kultúrnemu programu prispieva aj rómska mládež, ktorá sa stretáva pravidelne v priestoroch centra.

Adresa KRSC Levoča:
Predmestie 26, 540 01 Levoča Slovenská republika,
tel. 053/429 90 33, levoca@ke.etp.sk

MNÍŠEK NAD HNILCOM

V spolupráci s obcou a s finančným prispením ETP Slovensko sa podarilo po rekonštrukcii budovy vo vlastníctve obce otvoriť Komunitné rozvojové servisné centrum v Mníšku nad Hnilcom. Činnosť centra sa pomaly rozbiehala a postupom času sa prispôsobila miestnym požiadavkám. V súčasnosti sa v centre organizujú rôzne kultúrne akcie, záujmové činnosti, poradenské služby a voľnočasové aktivity ako napr.: besedy s lekárkou, právničkou, sociálnou pracovníčkou, posedenia pri ohni so spomienkami z minulosti, výstava ručných prác s burzou, stretnutia so starostom a ostatnými občanmi obce. V priestoroch centra nacvičuje rómsky tanečný súbor „Khale čaore“, ktorý svojimi vystúpeniami prispieva k atraktívnejšej činnosti KRSC. Centrum využívajú aj deti školského veku pre svoju záujmovú činnosť – maľovanie.

Adresa KRSC Mníšek nad Hnilcom:
Mníšek nad Hnilcom 165, 055 64 Slovenská republika, tel.: 053/48 96 315, email: mnisek@ke.etp.sk

NÁLEPKOVO

Komunitné servisné rozvojové centrum v Nálepkove bolo otvorené 3. apríla 2003. V centre sa realizujú nasledovné aktivity: sociálne poradenstvo, voľnočasové aktivity žien v tkáčskej dielni: výroba kobercov, vankúšikov, maľované šatky, kraslice, maľované tričká, nácviky rómskej hudobnej skupiny, voľno-časové hry s deťmi, používanie internetu verejnosťou, hranie hier na počítačoch (prevažne deti), sledovanie TV a videa.
Práca s mládežou sa orientuje na rozvíjanie kreativity a udržiavanie ľudových tradícií: pletenie košíkov, výroba hrnčiarskych výrobkov na hrnčiarskom kruhu, paličkovanie. Deti školského veku sa venujú najmä dennej školskej príprave, maľovaniu, čítaniu rozprávok a učeniu sa nových pesničiek a básničiek.
Adresa KRSC Nálepkovo:
Mlynská č. 633, 053 33 Slovenská republika,
tel: 053/429 94 63, nalepkovo@ke.etp.sk.

PRAKOVCE

Myšlienka zrealizovať Komunitné rozvojové servisné centrum v Prakovciach sa naplnila jeho slávnostným otvorením v decembri 2003. Centrum od svojho vzniku poskytuje občanom Prakoviec, rôznym organizáciám i záujmovým skupinám poradenské aktivity typu: vyhľadávanie zamestnania, riešenie problémov so sociálnymi dávkami, riešenie rodinných a právnych problémov, sociálne poradenstvo a pomoc pri koncipovaní podnikateľských zámerov. V rámci pravidelných stretnutí v centre sa inicioval vznik rómskeho občianskeho združenia ZRO Prako, ktorého cieľom je napomáhať pri zvyšovaní životnej úrovne Rómov a ich zapojenie do života v obci.
Adresa KRSC Prakovce:
Klub kultúry 267, 055 62 Slovenská republika,
tel: 053/487 46 76 a 479 91 66, prakovce@ke.etp.sk

RUDŇANY

Komunitná práca v Rudňanoch sa realizuje najmä v Klube predškolských detí v lokalite 5RPII. Dôraz sa kladie na predškolskú prípravu detí, v Rudňanoch bolo zriadené centrum Bábika pre deti vo veku od 1-5 rokov, ale aj na iné záujmové činnosti mládeže a dospelých, ako vyšívanie, pletenie, kurz drôtenej väzby, zhotovovanie ozdobných a darčekových predmetov, kurz varenia a pečenia. Aktivity centra sa zameriavajú aj na verejno-prospešné aktivity, ako napr. parková úprava pred priestormi bytovky v Rudňanoch, vytvorenie oddychovej zóny a výsadba okrasných stromčekov.
Adresa KRSC Rudňany:
Rudňany, 053 23 Slovenská republika

SPIŠSKÉ PODHRADIE

Komunitné rozvojové servisné centrum bolo otvorené 5. decembra 2003. K aktivitám, ktoré v KRSC Spišské Podhradie prebiehajú patrí: služby v oblasti sociálnej pomoci, poradenstvo pre začínajúcich podnikateľov, internetové služby pre verejnosť, kurzy základného ovládania počítača pre členov občianskych združení, jazykové kurzy nemeckého a anglického jazyka pre začiatočníkov a pokročilých a taktiež sa realizujú stretnutia, pri ktorých sa rozvíjajú kreatívne schopnosti obyvateľov obce ako napr. maľovanie hodvábnych šatiek, maľovanie na sklo a keramiku a mnohé iné.
Adresa KRSC Spišské Podhradie:
Mariánske námestie 34, 053 04 Slovenská republika,
tel: 053/454 25 45, fax: 053/454 25 45, podhradie@ke.etp.sk

SPIŠSKÉ TOMÁŠOVCE

Dňa 12. 12. 2003 bolo v budove Obecného úradu slávnostne otvorené Komunitné servisné rozvojové centrum.

V súčasnosti centrum navštevuje mládež, ženy z OZ - Krajšia budúcnosť, deti a predovšetkým dôchodcovia. Priestory centra slúžia ženám a ich kurzu šitia, ktorý si veľmi obľúbili. Ženy sa stretávajú dva až trikrát týždenne. Centrum začal aj s prípravou šitia krojov, ktoré sa budú používať pri vystúpeniach na kultúrnych podujatiach a zároveň aj pri príležitosti 775. výročia založenia obce Spišské Tomášovce. Miestna mládež sa aktivizovala najmä pri organizovaní speváckej súťaže KARAOKE, kultúrneho programu s ľudovým rozprávačom, besied i divadelných predstavení.
Adresa KRSC Spišské Tomášovce:
Kostolná 20/12, 052 01 Slovenská republika,
OcU - 053/429 97 27

SPIŠSKÝ HRHOV

Komunitné rozvojové servisné centrum od svojich začiatkov úzko spolupracuje s Obecným úradom a materskou škôlkou a spoločne pripravujú rôzne kultúrne podujatia i akcie. V súčasnosti sa v centre organizujú rôzne aktivity ku ktorým patrí: čítanie rozprávok pri sviečke – táto aktivita je určená deťom – školákom, pravidelné stretávanie sa nezamestnaných z obce, ale aj z blízkych Rožkoviec, besedy s lekárkou, právničkou, voľnočasové aktivity pre ženy z obce, výroba a príprava darčekových a ozdobných predmetov.
Adresa KRSC Spišský Hrhov:
ČSA 280, 053 02 Slovenská republika,
tel.: 053/469 93 45, hrhov@ke.etp.sk

SPIŠSKÝ ŠTVRTOK

Komunitné rozvojové servisné centrum v Spišskom Štvrtku bolo otvorené 12. decembra 2003. Centrum je miestom stretávania sa obyvateľov Spišského Štvrtku, miestom pre organizovanie komunitných aktivít a spoločenských podujatí. V spolupráci s Maticou slovenskou centrum pripravuje otvorenie miestnosti ľudových tradícií. Ku kultúrnym aktivitám centra patria: estrády, spoločné diskotéky, vystúpenia amatérskej detskej tanečnej skupiny Rytierikovia, miešané futbalové turnaje, besedy s lekárom, právničkou. V centre sa pravidelne stretáva spolok včelárov, spolok chovateľov ošípaných a občianske združenia Domino a Sila pomoci.

Adresa KRSC Spišský Štvrtok:

Tatranská č. 4, 053 14 Slovenská republika,
stvrtok@ke.etp.sk

KSK ŠVEDLÁR

Komunitné rozvojové servisné centrum vo Švedlári funguje v nových zrekonštruovaných priestoroch pôvodnej budovy.

K aktivitám KRSC patrí: denná komunikácia s klientmi, diskusia o problémoch nezamestnaných mladých ľudí i ľudí staršej generácie.

V centre sa venujú aj kreatívnym činnostiam, ku ktorým patrí šitie liečivých obilninových ovečiek a výroba brošní Plesnivec, rekvalifikačný kurz paličkovania, tkanie kobercov a výroba „patchworku". K ďalším aktivitám patrí založenie neformálnej skupiny Ľoli ruža, v rámci ktorej mladé Rómky nacvičujú aerobik, rómskej hudobnej skupiny Lačho Dživipen, divadelného súboru „Orol", skupiny tanečníc pod názvom „Lačho" a detského folklórneho súboru „Orlíček".

Ďalšou prioritou centra je zriadenie „teledomu", kde bude tzv. Informačné centrum pre občanov obce. Od septembra 2003 sa začal počítačový kurz pre žiakov ZŠ a taktiež aj pre všetkých občanov, ktorí majú záujem o informatiku.

Adresa KRSC Švedlár:
Školská 17, 053 34 Švedlár 63,
tel.: 0903 64 21 12, email: svedlar@ke.etp.sk

ŽEHRA

Komunitné rozvojové servisné centrum SPOLU v Žehre nadviazalo na dobrovoľnícku činnosť skupiny Rómov z roku 1998 a aktivity projektu Phare 98 - - „Zlepšenie postavenia Rómov na Spiši". Centrum svoju činnosť zahájilo 7. 11. 2003. Hlavným cieľom centra je vytvorenie podmienok pre zlepšenie sociálnych, ekonomických, kultúrnych, duchovných, vzdelávacích a pracovných možností rómskeho etnika a zvyšovanie ich iniciatívy pri riešení vlastných problémov. Od tejto doby sa v centre realizovali rôzne aktivity ako napr. besedy s lekárkou, besedy s farárom, sociálne poradenstvo pre občanov a dôchodcov, varenie teplých a studených jedál, spoločenské hry, pozeranie televízora a videa.

Adresa KRSC Žehra:
Žehra 90, 053 61 Slovenská republika,
tel: 053/448 50 92, zehra@ke.etp.sk

KOMUNITNÉ SOCIÁLNE KLUBY

HOLUMNICA

Komunitný sociálny klub v Holumnici začal svoju činnosť po rekonštrukčných prácach v priestoroch prenajatých od Obecného úradu 12. novembra 2003.

V klube sa organizujú rôzne kultúrne podujatia, vystúpenia hudobných skupín, stretnutia so zástupcami samosprávy, besedy s farárom, kozmetičkou, čítanie zábavnej i vážnej literatúry, poradenské služby a voľno - časové aktivity pre členov, ale aj ostatných obyvateľov obce.

Adresa KSK Holumnica:
Holumnica 33, 059 94 Slovenská republika,
tel:. 052/458 80 90 email: holumnica@ke.etp.sk

MOLDAVA NAD BODVOU

Komunitný sociálny klub v Moldave nad Bodvou pracuje v priestoroch Miestneho kultúrneho strediska na prízemí. V počiatkoch existencie klubu sa organizovali rôzne kultúrne aktivity, ako napr. predstavenie bábkového divadla, folklórnej skupiny, rómskej hudobnej kapely a pod.

V súčasnosti klienti sami prichádzajú s nápadmi, na ktoré by sa mali aktivity v klube zameriavať. Na základe týchto podnetov od klientov sa centrum venuje najmä diskusiám o rôznych témach bežného života. Najčastejšie klientov klubu trápi ich sociálna situácia a dopad nových zákonov na každodenný život. Za úspech centrum považuje zmenu postoja klientov, ale aj ľudí s ktorými sa pravidelne stretávajú v rámci aktivít v KSK.

Adresa KSK Moldava nad Bodvou:
Hlavná 58, 045 01 Slovenská republika,
tel: 055/460 74 06, email: moldava@ke.etp.sk

RAKÚSY

Komunitný sociálny klub v Rakúsoch začal svoju činnosť po rekonštrukčných prácach v prenajatých priestoroch obecného úradu v Rakúsoch priamo v rómskej osade 12. novembra 2003. Klub sa nachádza v spoločnej budove s Klubom predškolských detí, ktorý slúži na predškolskú prípravu detí z rómskej osady v Rakúsoch.

K pravidelným činnostiam klubu v Rakúsoch patria: stretnutia so starostom, riešenie problémov so sociálnymi dávkami, riešenie rodinných a právnych problémov a sociálne poradenstvo.

Adresa KSK Rakúsy:
Rakúsy – osada 260, 059 76 Slovenská republika,
tel.: 052/468 42 71, email: rakusy@ke.etp.sk

STARÁ ĽUBOVŇA

Komunitný sociálny klub Stará Ľubovňa bol otvorený v novembri 2003. V klube sa poskytuje sociálne poradenstvo, organizujú sa spoločenské a kultúrne akcie ako napr. prednášky, besedy, spoločenské hry, video projekcie a kultúrne vystúpenia.

Klub spolupracuje aj s Rómskym skautingom. Pre túto organizáciu vyhliadlo a vybralo dvoch vodcov, ktorí budú pracovať s Rómskou mládežou. V pláne klubu je vytvorenie internetového kútika spolu s kurzom ovládania PC a vytvorenie personálnej agentúry v spolupráci ÚP a podnikateľskými subjektami.

Adresa KSK Stará Ľubovňa:
Podsadok Kultúrny dom, 064 01 Slovenská republika,
tel.: 052/43 23 062, lubovna@ke.etp.sk

ŠTRBA

Svoju činnosť vyvíja Komunitný sociálny klub v Štrbe od decembra 2003. Na aktivitách KSK v Štrbe sa zúčastňujú nielen členovia klubu, ale aj ostatní obyvatelia obce. Program je zameraný na všetky oblasti verejno-spoločenského života, s cieľom informovať obyvateľov o prebiehajúcich zmenách v našej spoločnosti. Zvýšený záujem členov kllubu je o programy z oblasti gastronómie, zdravotníctva a oblasti ručných prác.

V popoludňajších hodinách využívajú priestory KSK rómske deti prvého stupňa základnej školy za účelom písania domácich úloh, pozerania televízora, kreslenia a spoločenských hier. Staršia rómska mládež využíva klub vo večerných hodinách na nácvik hudobnej skupiny.

Adresa KSK Štrba:
SNP 338, 059 38 Slovenská republika,
tel: 052/789 57 21, fax: 052/789 57 23, strba@ke.etp.sk

PODPORA VYUŽITIA ALTERNATÍVNYCH ZDROJOV ENERGIE V PROSPECH INTEGRÁCIE ZNEVÝHODNENÝCH A ZVLÁŠŤ RÓMSKYCH KOMUNÍT NA SLOVENSKU

Projekt financovaný UNDP s názvom „Podpora využitia alternatívnych zdrojov energie v prospech integrácie znevýhodnených a zvlášť rómskych komunít na Slovensku“ vhodne dopĺňa oblasť sociálneho a ekonomického rozvoja komunít na strednom Spiši.

Veľa rómskych domácností na vidieku nemá prístup k zdrojom energie a nemá žiadne napojenie na základné služby, ktoré sú dostupné v iných častiach obce. Niektoré rodiny bývajúce v domoch vybavených elektrinou a plynom sa dostali do platobnej neschopnosti a následkom toho nie sú tieto energetické služby využívané alebo v niektorých prípadoch sa užívajú nelegálne. Zdroj tepla získavajú rómske rodiny prevažne spaľovaním dreva v jednoduchých peciach. Drevo je často vyrubované nelegálne, čím sa poškodzuje životné prostredie a takto vzniknuté problémy sú zdrojom napätia v celej obci.

Projekt mal za cieľ naučiť znevýhodnené skupiny obyvateľov využívať alternatívne zdroje energie. Želaním je spojiť poskytovanie energií s vytvorením pracovných miest a udržať dodávky energií pre rodiny s nízkymi príjmami.

Počas projektu boli vykonané energetické audity rôznych typov budov: obytné domy a verejnoprospešné budovy (napr. škola). So starostami obcí boli počas workshopov vytipované možné alternatívne využitia energetických zdrojov v budúcnosti. A zástupcovia samospráv mali možnosť poučiť sa počas pracovnej cesty do obcí a miest, kde sa už využívajú alternatívne zdroje energie rôzneho druhu. V Rudňanoch bol namontovaný a uvedený do prevádzky kotol na drevnú zmes v priestoroch materskej školy a komunitného centra. Partneri projektu (Energetické centrum) pripravili manuál alternatívneho využitia energie pre zanedbané oblasti Slovenska, ktorý je pripravený do tlače. A na záver projektu je naplánovaná minikonferencia pre zástupcov regiónu a partnerov projektu.

HUMANITÁRNY A SOCIÁLNY PROGRAM

Počas druhej svetovej vojny obzvlášť trpeli niektoré veľké skupiny obyvateľov európskych štátov. Mnohí z nich toto utrpenie ani neprežili a tí, ktorí prežili sú touto traumou postihnutí dodnes. V niektorých prípadoch bola príčinou neľudského zaobchádzania iba samotná etnická príslušnosť. Táto špecifická forma kolektívnej viny postihla aj Rómov.

Posledné roky IOM (Medzinárodná organizácia pre migráciu) zabezpečuje vo viacerých krajinách Európy cielenú pomoc pre tých Rómov, ktorých priamo alebo nepriamo postihol nacistický rasizmus a perzekúcia.

ETP Slovensko – je prvou mimovládnou organizáciou na Slovensku, ktorá svojim projektom uspela u IOM a od októbra 2003 realizuje humanitárny a sociálny program vo vybraných okresoch východného Slovenska – Stará Ľubovňa, Kežmarok, Poprad, Spišská Nová Ves, Levoča, Gelnica a časť okresu Košice – okolie. Cieľovou skupinou tohto programu sú starší Rómovia v núdzi, ktorí sa narodili do 9. 5. 1945 a ktorí prežili nacistickú perzekúciu. Vo vybranom regióne žije v súčasnosti viac ako 2200 takýchto Rómov.

Na základe ich objektívnych ťažkostí a subjektívnych potrieb im zamestnanci projektu môžu zabezpečiť jednu alebo viac druhov humanitárnej a sociálnej pomoci.

Odôvodnená zmysluplná pomoc v prospech konkrétneho jedinca môže pozostávať z potravinových alebo hygienických balíčkov, zimnej pomoci vo forme dreva alebo teplých prikrývok, právneho poradenstva, zdravotnej asistencie a v ojedinelých prípadoch môže byť takouto pomocou aj zvláštny typ finančnej výpomoci pri problémoch s bývaním.

Osobitnú kapitolu pomoci tvorí sociálna pomoc, ktorá je poskytovaná v lokalitách s väčším počtom starších Rómov. Na tento účel projekt zriadil v spolupráci so samosprávami miest a obcí celkom dvanásť sociálnych klubov, ktoré sa stali centrami pre voľnočasové a aj vzdelávacie aktivity rómskych dedkov a babiek.

V priebehu mesiaca december 2003 Humanitárny a sociálny program v spolupráci s miestnymi samosprávami podporil otvorenie sociálnych klubov v týchto obciach a mestách: Holumnica, Levoča, Mníšek nad Hnilcom, Moldava nad Bodvou, Rakúsy, Spišské Podhradie, Spišský Štvrtok, Spišský Hrhov, Stará Ľubovňa, Štrba, Švedlár a Žehra s finančnou podporou programu vo výške viac ako 3,5 milióna Sk.

Kluby sú určené najmä pre starších Rómov, avšak pozývaní sú aj ostatní miestni obyvatelia, ktorí majú záujem stretávať sa. Kluby však nie sú len miestom na stretávanie sa, poskytujú aj priestor aj na zodpovedanie otázok, vyriešenie problémov a zmysluplné trávenie voľného času, napríklad pri koníčkoch, ručných prácach, remeselných aktivitách, spievaní, hraní a pod. Do klubu pravidelne prichádza humanitárny pracovník, okresný koordinátor projektu, lekár, právnik a iní odborníci, s ktorými sa môžu miestni ľudia poradiť o rôznych problémoch každodenného života.

PROJEKT „CIGÁNI IDÚ DO EÚ“

Projektom „Cigáni idú do EÚ“ sa ETP Slovensko zapojilo do predreferendovej kampane k vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie. Na základe zmluvy s Úradom vlády SR sa projekt realizoval v mestách a obciach okresov Gelnica, Levoča a Spišská Nová Ves v čase od 1. 4. 2003 do 14. 5. 2003. Jeho zámerom bolo osloviť a motivovať najmä sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov a tiež aj ostatných obyvateľov regiónu k aktívnej účasti na referende. Projektové aktivity sa uskutočnili v mestách Levoča, Spišské Podhradie a Spišská Nová Ves a v obciach Spišský Štvrtok, Rudňany, Spišský Hrhov, Iliašovce, Nálepkovo, Švedlár a Mníšek nad Hnilcom.

Ako najdôležitejšie sa ukázali propagačné aktivity a šírenie informácií o EÚ prostredníctvom oficiálnych materiálov Úradu vlády a doplnkových materiálov, ktoré poskytlo Európske informačné centrum. Vlastné informačné tabule v mestách a obciach v blízkosti obydlí cieľových skupín, dostupnosť publikácií v komunitných centrách a obecných úradoch, vysvetľovacia kampaň v rámci stretnutí s verejnosťou a vydanie dvoch čísiel špeciálneho občasníka oslovujúcich cieľovú skupinu zvýšili úroveň poznania o aktivitách a cieľoch EÚ a mobilizovali občanov k osobnej účasti na referende. Samotnému hlasovaniu predchádzali pracovné aktivity a brigády obyvateľov komunít na úprave okolia obydlí a životného prostredia.

Celkovo sa referenda o vstupe SR do EÚ vo vybraných mestách a obciach zúčastnilo 50,7% oprávnených voličov, 89,9% hlasovalo za vstup do EÚ. Priemerná účasť voličov rómskej komunity sa odhadovala na 30%, v Rudňanoch bola 45%-ná a v obci Spišský Hrhov sa dosiahla takmer 100%-ná účasť Rómov na hlasovaní. Tento výsledok je naozaj ojedinelý, pretože priemerná účasť voličov tejto skupiny obyvateľov sa pri parlamentných i komunálnych voľbách dlhodobo pohybuje pod hranicou 10%. Pri projektových aktivitách a stretnutiach v rámci desiatich miest a obcí troch okresov stredného Spiša bolo potenciálne oslovených vyše 65% všetkých obyvateľov. Aktivity ETP Slovensko boli veľmi efektívne, zapájali obyvateľov do zmysluplných aktivít a v mnohých mestách a obciach boli jedinými aktivitami zameranými na podporu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie.

Kvalitne vypracovaný projektový zámer bol podporený celkovou sumou 225 000,-Sk, všetky plánované aktivity boli zrealizované v plnom rozsahu a prispeli k celkovému priaznivému výsledku referenda v rámci celého Slovenska, o čom svedčí aj ďakovný list podpredsedu vlády SR Pála Csákyho, adresovaný ETP Slovensko za podporu predreferendovej kampane a pozitívny výsledok historického rozhodnutia.

FOND TVOJ SPIŠ

FOND TVOJ SPIŠ (FTS), ako jeden z cieľov Programu TVOJ SPIŠ vznikol z iniciatívy ETP Slovensko v rámci Programu TVOJ SPIŠ v októbri 2002. Zaregistrovaný bol 12. 3. 2003 Krajským úradom v Košiciach.

FTS združuje tri mestá a desať obcí stredného Spiša (Spišská Nová Ves, Levoča, Spišské Podhradie, Iliašovce, Nálepkovo, Mníšek nad Hnilcom, Rudňany, Spišský Hrhov, Spišský Štvrtok, Spišské Tomášovce, Švedlár, Prakovce a Žehra), BIC Spišská Nová Ves, spol. s r. o, Občianske združenie ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj a UNDP (Rozvojový program OSN).

Od dňa svojho vzniku FTS, ako organizácia, ktorej cieľom je inštitucionálne podporovať ekonomický a sociálny rozvoj znevýhodneného regiónu Spiša postupne na seba preberá aktivity Programu TVOJ SPIŠ. Preto už v priebehu roka 2003 Fond TVOJ SPIŠ prevzal na seba finančnú podporu rozvojových zámerov a aktivít skupín obyvateľov alebo jednotlivcov z regiónu. V rámci 4. grantového kola 33 komunitných organizácií z miest a obcí, zapojených do programu, získalo viac ako 1,4 mil. Sk na realizáciu projektov, zlepšujúcich život a životné podmienky obyvateľov. Okrem toho FTS spravuje mikropôžičkový fond pre podporu drobných svojpomocných podnikateľských iniciatív obyvateľov regiónu. V priebehu roku 2003 boli desiatim začínajúcim mikropodnikateľom poskytnuté mikropôžičky v celkovej výške 255.100,-Sk.

Na základe rozhodnutia Rady Programu TVOJ SPIŠ sa na FTS postupne presunuli aj aktivity, zamerané na podporu zriaďovania a činnosti Komunitných rozvojových a servisných centier (KRSC). Do konca roka 2003 prispel FTS celkovou čiastkou 51.000 USD na rekonštrukciu priestorov a vybavenie KRSC v dvanástich mestách a obciach stredného Spiša. Mestá a obce prispeli finančným aj nefinančným vkladom – poskytnutím priestorov, realizáciou rekonštrukčných prác, znášaním prevádzkových nákladov centier a vyčlenením pracovníka pre prácu v komunitnom centre.

FTS organizuje pre organizácie a jednotlivcov zo znevýhodneného regiónu rôzne vzdelávacie a školiace aktivity, podporuje prípravu projektov a zámerov zlepšujúcich životné podmienky a sociálnu situáciu obyvateľov regiónu.

V roku 2003 Fond TVOJ SPIŠ reagoval tiež na verejné výzvy Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja a Ministerstva hospodárstva na podávanie projektových návrhov v rámci Grantových schém Programu Phare 2002 a pripravil dva projektové návrhy:

1. Pre Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja projekt ***FOND TVOJ SPIŠ***. Cieľom projektu je vybudovať zo združenia právnických osôb – z Fondu TVOJ SPIŠ - silnú vzdelávaciu a rozvojovú inštitúciu, poskytujúcu služby v oblasti miestneho a regionálneho rozvoja, ktorá podporí regionálnu schopnosť absorbovať finančné prostriedky z predvstupových a štrukturálnych fondov EÚ.

   V oblasti ľudských zdrojov projekt prispeje k zvýšeniu odborných, organizačných a manažérskych zručností externých spolupracovníkov FTS, predstaviteľov samospráv združených vo FTS a tiež zástupcov komunitných organizácií z regiónu.

2. Pre Ministerstvo hospodárstva v rámci Grantovej schémy rozvoja cestovného ruchu projekt ***TVOJ SPIŠ EURÓPA.*** Cieľom projektu je prispieť k zvýšeniu návštevnosti regiónu a k predĺženiu pobytu návštevníkov v regióne skvalitnením služieb. Zameriava sa na oblasť sprístupnenia informácií o ubytovacích a stravovacích zariadeniach, ale aj o možnostiach trávenia voľného času.

Projekt rozvíja cestovný ruch ako výsledok aktivizácie občanov, mimovládnych neziskových organizácii a tiež miestnych samospráv, na základe už existujúcej spolupráce.

Keďže rozvoj cestovného ruchu je prioritnou oblasťou rozvojových aktivít VÚC Prešova VÚC Košice a v regióne Spiša nie je zatiaľ podstatným prvkom ekonomického rozvoja, svojimi aktivitami prispeje k napĺňaniu programových cieľov strategických dokumentov vyšších územných celkov.

SLUŽBY A KONZULTÁCIE

PRÍPRAVA A SPRACOVANIE PROGRAMOV HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIEST A OBCÍ

ETP Slovensko pri príprave a spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHaSR) obce vychádza z metodiky, ktorej základom sú multisektorálny princíp a plná a otvorená účasť verejnosti na plánovacích stretnutiach, dva základné piliere efektívneho a plnohodnotného definovania rozvojových oblastí kvality života obyvateľov obce a jeho následnej udržateľnosti.

Priebeh procesu prípravy a schvaľovania rozvojovej stratégie mesta Kremnica, ktorý koordinoval práve ETP Slovensko, bol ocenený Stredoeurópskym inštitútom pre ekonomické a sociálne reformy INEKO, ako druhé najlepšie socio-ekonomické opatrenie samosprávy na Slovensku za rok 2002.

Metodika ETP Slovensko vychádza z dlhoročných skúseností pri realizácii projektov udržateľného rozvoja v zmysle Agendy 21 a spolupráce s miestnymi samosprávami pri príprave rozvojových stratégií vo viacerých mestách Slovenska.

V prvej polovici roka 2003 boli príprava a spracovanie PHaSR rozšírené o socio-ekonomický prieskum medzi obyvateľmi obce využívajúc metodiku Udržateľného žitia na základe štruktúrovaných rozhovorov s vybranými respondentmi z obce. Tento ďalší rozmer skupinového premýšľania o cieľoch, rámcoch a prioritách rozvoja obce sa paralelne s činnosťou pracovného tímu a pripomienkovaním PHaSR verejnosťou stal tretím pilierom objektivity a verifikácie jednotlivých definovaných rozvojových oblastí a cieľov. Štvrtým pilierom metodiky ETP Slovensko je schválenie pripraveného a pripomienkovaného PHaSR obecným zastupiteľstvom, čím sa program stáva pre obec záväzným dokumentom.

Podľa zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je každá obec povinná vypracovať takýto dokument na podporu svojho rozvoja, ktorý sa stáva podkladom pre vypracovanie žiadostí a následné čerpanie finančných prostriedkov najmä zo zdrojov Európskej únie.

V rokoch 2002 až 2003 ETP Slovensko facilitovalo proces prípravy strategických rozvojových dokumentov a Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja v týchto mestách a obciach: Kremnica, Zvolen, Detva, Humenné, Stará Ľubovňa, Spišský Hrhov, Hranovnica, Spišský Štvrtok, Iliašovce, Prakovce, Rudňany, Ostrovany a Záhradné.

Proces prípravy PHaSR bol z iniciatívy ETP Slovensko v roku 2003 naštartovaný aj v mestách Spišské Podhradie a Spišská Nová Ves, expertným zdôvodnením jeho potrebnosti poslancom mestských zastupiteľstiev.

Vypracovanie PHaSR v obci Spišský Hrhov sa stalo jedným z rozhodujúcich predpokladov pre získanie finančných prostriedkov pre obec z Grantovej schémy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Rozvoj ľudských zdrojov so zameraním na zníženie nezamestnanosti pre vybrané cieľové skupiny vo výške 37 tisíc EUR už v apríli 2003.

Mesto Stará Ľubovňa prostredníctvom finančného príspevku z Nadácie otvorenej spoločnosti pripravovalo pod odborným vedením ETP Slovensko Strategický plán rozvoja mesta, ktorý bol schválený Mestským zastupiteľstvom v decembri 2003 ako Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Stará Ľubovňa do roku 2010 s definovaním trinástich rozvojových oblastí, 56 cieľov a 392 úloh s konkrétnou zodpovednosťou a návrhom finančného a administratívneho zabezpečenia ich plnenia. Počas procesu bol pripravený projektový zámer na financovanie projektovej dokumentácie juhovýchodného cestného obchvatu mesta a predložený v jesennom kole Grantovej schémy Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja.

Celkove bolo v rokoch 2002 - 2003 za účasti a metodikou ETP Slovensko rozpracovaných alebo ukončených trinásť programových dokumentov rozvoja miest a obcí s veľmi pozitívnymi ohlasmi zúčastnených aktérov, partnerov, odbornej i širokej verejnosti.

PRÍPRAVA A MANAŽMENT PROJEKTOV

Prístup ETP Slovensko k vzdelávaniu verejných činiteľov a ďalších záujemcov vychádza z kombinácie vlastných skúseností a skúseností, ktoré tréneri ETP Slovensko získali v rámci mnohých medzinárodných a domácich trénerských podujatí.

Tréningy sú navrhnuté tak, že účastníci sami ovplyvňujú ich priebeh, dynamiku a čiastočne aj obsah. Každý tréning je odlišný, pretože hlavnou zásadou ETP Slovensko je najprv spoznať prostredie, pre ktoré je vzdelávacia aktivita určená a potom metodicky pomôcť riešiť konkrétne problémy komunity, ktorá je cieľovou skupinou vzdelávacieho modulu. Počas školení sa vhodne využívajú existujúce tréningové metódy, ako napríklad práca v skupinách, prezentácia účastníkov, spätná väzba, hranie rolí, brainstorming a podobne. Skúsenosti jednoznačne ukazujú, že účastníci si odnášajú z tréningu tým viac, čím väčšiu možnosť majú na jeho priebehu spolupracovať a participovať.

Tréneri ETP Slovensko sa vždy snažia vyvážene kombinovať teóriu s praktickými skúsenosťami prostredníctvom interaktívnych diskusií a skupinových prác, kde sú tieto informácie spracované v svetle skúseností všetkých zúčastnených a nakoniec pretavené v niečo, čo je možné použiť v práci účastníkov tréningov. V praxi sa overilo, že účastníci sa učia nielen od trénerov, ale aj od seba navzájom.

ETP Slovensko ponúka nasledovné tréningy:

- Príprava a riadenie projektov pre programy Európskej únie
- Ako tvoriť, manažovať a presadiť environmentálny projekt v rámci Európskej únie
- Príprava grantových návrhov a správ

Uvedené vzdelávacie aktivity sú vhodným doplnkom na rozšírenie vedomostí a znalostí záujemcov z verejnej správy, štátnej správy, samosprávy, podnikateľských subjekov a mimovládnych neziskových organizácií o plánovaní, tvorbe, realizácii a riadení projektov financovaných z rôznych finančných zdrojov, a to najmä z podporných predvstupových a štrukturálnych fondov EÚ.

V rokoch 2002 a 2003 bolo vyškolených v tom, ako správne pripraviť, riadiť a implementovať projekty viac ako 300 účastníkov, zástupcov rozličných organizácií z celého Slovenska.

PUBLIKÁCIE

Ľ. Komorová, Ľ. Maciak, S. Mačáková: **Príprava a riadenie projektov pre programy Európskej únie**

Your Spiš - Sustainable Community Development in Middle Spiš

Plán hospodárského a sociálneho rozvoja – Spišský Hrhov

Plán hospodárského a sociálneho rozvoja – Stará Ľubovňa

Program Tvoj Spiš: Projekt Svinia – Katalóg výrobkov

Ing. Š. Mirga, MVDr. Tomáš Linsel: **Sprievodca pre drobného chovateľa - farmára**

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Ako tvoriť projekty pre Európsku úniu

Ciele, poslanie, programy, projekty, aktivity, služby

Osobitný predreferendový občasník programu TVOJ SPIŠ (apríl, máj 2003)

Oblastné noviny „Tvoj Spiš“ (IV/2003, XII/2003)

ETP Slovensko
ETP Slovakia

Komunitný sociálny klub Holumnica
František Perichta, okresný koordinátor
Emília Kasenčáková, humanitárna pracovníčka

Komunitný sociálny klub Iliašovce
Ľubomír Maciak, komunitný aktivista
Dana Čonková, asistentka komunitného aktivistu

Komunitný sociálny klub Levoča
Eduard Čonka, komunitný aktivista
Blanka Sanitriková, humanitárna pracovníčka

Komunitný sociálny klub Mníšek nad Hnilcom
Peter Lipták, okresný koordinátor
Stanislav Žiga, humanitárny pracovník

Komunitný sociálny klub Moldava nad Bodvou
Ladislav Bartók, okresný koordinátor
Slavo Kutáš, humanitárny pracovník

Komunitný sociálny klub Nálepkovo
Irena Pronská, riaditeľka materskej škôlky
Ivana Mozgiová, komunitná aktivistka

Komunitný sociálny klub Prakovce
Štefan Kačír, komunitný aktivista

Komunitný sociálny klub Rakúsy
Eva Vešturová, humanitárna pracovníčka

Komunitný sociálny klub Rudňany
Erika Sabová, riaditeľka materskej škôlky

Komunitný sociálny klub Spišské Podhradie
Martin Ilečko, okresný koordinátor
Tatiana Forgáčová, komunitná aktivistka
Jarmila Holubová, asistentka komunitnej aktivistky

Komunitný sociálny klub Spišské Tomášovce
Jana Zajacová, komunitná aktivistka

Komunitný sociálny klub Spišský Hrhov
Katarína Zvancigerová, humanitárna pracovníčka

Komunitný sociálny klub Spišský Štvrtok
Štefan Mirga, koordinátor

Komunitný sociálny klub Stará Ľubovňa
Michal Filičko, okresný koordinátor
Ľudmila Stašáková, humanitárna pracovníčka

Komunitný sociálny klub Štrba
Danica Ďuricová, okresná koordinátorka
Ondrej Vilim, asistent okresnej koordinátorky
Anna Marecová. humanitárna pracovníčka

Komunitný sociálny klub Švedlár
František Fox, komunitný aktivista

Komunitný sociálny klub Žehra
Milan Rišš, okresný koordinátor
Viera Sabolová, humanitárna pracovníčka

ĽUDIA

Kancelária Košice
Slavomíra Mačáková, riaditeľka
Štefan Kubinec, finančný manažér
Monika Doľaková, sekretárka
Jana Končeková, asistentka

Kancelária Levoča
Miroslav Pollák, zástupca riaditeľky
Jana Maciaková, koordinátorka
Iveta Polláková, asistentka

Správna rada
RNDr. Vladimír Ira, CSc. predseda
Thomas Grey
RNDr. Miroslav Pollák
Doc. Ing. Ľudmila Komorová

Dozorná rada
Mgr. Peter Haňdiak
Ing. Arpád Lörincz
Ing. Roland Bušša

ETP Slovensko

ETP Slovakia

FINANČNÁ SPRÁVA 2003

SPRÁVA AUDÍTORA ZA ROK 2002

Zhromaždeniu občianskeho združenia ETP Slovensko:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky občianskeho združenia ETP Slovensko, Pražská 2 Košice, IČO: 31751245 ktorá pozostáva zo súvahy ,výkazu ziskov a strát k 31.12.2002 a prílohy k účtovnej závierke vrátane prehľadu peňažných tokov za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu. Za účtovnú závierku je zodpovedný riaditeľ občianskeho združenia. Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu.

Audit sme uskutočnili v súlade s audítorskými štandardmi vydanými Slovenskou komorou audítorov (SKAU). Tieto štandardy požadujú naplánovanie a vykonanie auditu tak, aby sme získali primerané ubezpečenie o tom, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahŕňa overenie dôkazov, dokladujúcich údaje účtovnej závierky, výberovým spôsobom. Súčasťou auditu je taktiež zhodnotenie účtovných zásad používaných spoločnosťou a ich súladu s účtovnými predpismi, zhodnotenie významných odhadov uskutočnených správcom nadácie., ako aj celkové zhodnotenie obsahu účtovnej závierky. Sme presvedčení, že náš audit poskytuje objektívny základ pre náš názor.

Podľa nášho názoru priložená účtovná závierka vyjadruje verne, vo všetkých významných súvislostiach, finančnú situáciu občianskeho združenia ETP Slovensko k 31. decembru 2002 a výsledok jej hospodárenia za príslušné účtovné obdobie v súlade s ustanoveniami zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve a súvisiacich predpisov.

Košice, 10.mája 2003

Ing. Eva Gazdová
č.dekrétu 628.

SLOVENSKÁ KOMORA AUDÍTOROV
Evid. č. dekrétu 628
Ing. Eva Gazdová

SPRÁVA AUDÍTORA ZA ROK 2003

Zhromaždeniu občianskeho združenia ETP Slovensko:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky občianskeho združenia ETP Slovensko, Pražská 2 Košice, IČO: 31751245 ktorá pozostáva zo súvahy ,výkazu ziskov a strát k 31.12.2003 a prílohy k účtovnej závierke vrátane prehľadu peňažných tokov za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu. Za účtovnú závierku je zodpovedný riaditeľ občianskeho združenia. Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu.

Audit sme uskutočnili v súlade s audítorskými štandardmi vydanými Slovenskou komorou audítorov (SKAU). Tieto štandardy požadujú naplánovanie a vykonanie auditu tak, aby sme získali primerané ubezpečenie o tom, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahŕňa overenie dôkazov, dokladujúcich údaje účtovnej závierky, výberovým spôsobom. Súčasťou auditu je taktiež zhodnotenie účtovných zásad používaných spoločnosťou a ich súladu s účtovnými predpismi, zhodnotenie významných odhadov uskutočnených správcom nadácie., ako aj celkové zhodnotenie obsahu účtovnej závierky. Sme presvedčení, že náš audit poskytuje objektívny základ pre náš názor.

Podľa nášho názoru priložená účtovná závierka vyjadruje verne, vo všetkých významných súvislostiach, finančnú situáciu občianskeho združenia ETP Slovensko k 31. decembru 2003 a výsledok jej hospodárenia za príslušné účtovné obdobie v súlade s ustanoveniami zákona č. 431/2003 Zb. o účtovníctve a súvisiacich predpisov.

Košice, 10.mája 2004

Ing. Eva Gazdová
č.dekrétu 628.

SÚVAHA	2000 - 2003			
(v tisícoch Sk)				
Aktíva	2000	2001	2002	2003
Hmotný investičný majetok	524	668	406	3 425
Odpisy	-391	-488	-375	-1 856
Finančný majetok hotovosť	10	17	16	31
Finančný majetok bankové účty	1 264	3 017	3 398	14 924
Pohľadávky, preddavky	417	658	91	841
Prechodné účty	13	21	336	0
Spolu	1 837	3 893	3 872	17 365
Pasíva	2000	2001	2002	2003
Základné imanie	1 009	1 009	1 009	1 009
Fondy organizácie	5	5	6	6
Hospodársky výsledok	370	569	2 592	989
Záväzky	453	686	265	1 653
Prechodné účty	0	1 624	0	13 708
Spolu	**1 837**	**3 893**	**3 872**	**17 365**

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT	2000 - 2003								Celkom
(v tisícoch Sk)	2000		2001		2002		2003		
Výnosy	Nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	Nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť	
Tržby za poskytované služby	0	636	0	516	0	0	1 205	261	2 618
Prijaté príspevky	7 063	0	7 893	0	18 509	0	18 279	0	51 744
Ostatné výnosy	103	0	23	0	21	0	67	26	240
Spolu	7 166	636	7 916	516	18 530	0	19 551	287	54 602
Náklady									
Spotreba materiálu a energie	234	11	314	18	458	0	1 130	15	2 180
Služby	5 867	542	6 844	316	10 617	0	11 152	493	35 831
Osobné náklady	970	56	458	48	1 590	0	1 889	6	5 017
Dane a poplatky	6	0	5	0	5	0	3	0	19
Odpisy	112	10	92	6	150	0	1 481	0	1 851
Ostatné náklady	21	0	115	0	3 687	0	5 120	151	9 094
Daň z príjmov	0	0	0	15	1	0	2	0	18
Spolu	7 210	619	7 828	403	16 508	0	20 777	665	54 010
Hospodársky výsledok	**-44**	**17**	**88**	**113**	**2 022**	**0**	**-1 226**	**-378**	**592**

GRANTY A PRÍSPEVKY		2000 - 2003				
Granty	MENA	2000	2001	2002	2003	Spolu
British Embassy / KN	SK	88 600				88 600
IOM / HSP	USD				600 000	600 000
Karpatská nadácia	SK	454 415	502 471			956 886
Karpatská nadácia / TVOJ SPIŠ	USD		2 979			2 979
Leonardo / Espesit	SK	375 757	223 644			599 401
MATRA / TVOJ SPIŠ	USD			75 417	129 034	204 451
NPOA / KN	SK	125 000				125 000
OSF / Udržateľné mestá	SK	227 000				227 000
Phare Access Hungary / BCARN	EUR				21 263	21 263
REC / Udržateľné mestá	SK	18 303				18 303
Svetová banka / Best Practices	SK	67 100				67 100
Švajčiarske veľvyslanectvo / TVOJ SPIŠ	USD				3 235	3 235
UNDP / TVOJ SPIŠ	USD		65 253	131 248	215 120	411 621
Úrad vlády SR / "Cigáni idú do EÚ"	SK				213 975	213 975
USAID / Ecolinks	SK	726 980	334 060			1 061 040
Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva / Udržateľné mestá	SK	230 771				230 771
Iné finančné príspevky						
DFID - WS Atkins / SCEPD - Tvorba projektov pre EÚ	SK		349 323	1 907 640	989 628	3 246 591
Globtel	SK		396 478			396 478
Nadácia EKOPOLIS / Tvoja Zem	SK	3 095 074	2 823 355	388 434		6 306 863
Úrad vlády SR / Terénna sociálna práca	SK			1 135 490	1 739 560	2 875 050
Nefinančné príspevky						
Heifer International / TVOJ SPIŠ				+		
The Foundation for Development of Democratic Rights / TVOJ SPIŠ				+		

Obec	Finančná čiastka pre Sociálne kluby
Holumnica	333 623 Sk
Levoča	150 706 Sk
Mníšek nad Hnilcom	350 237 Sk
Moldava nad Bodvou	79 281 Sk
Rakúsy	364 680 Sk
Spišský Hrhov	258 626 Sk
Spišské Podhradie	409 614 Sk
Spišský Štvrtok	389 736 Sk
Stará Ľubovňa	331 404 Sk
Štrba	326 512 Sk
Švedlár	407 918 Sk
Žehra	67 649 Sk
Spolu:	**3 469 986 Sk**

SUMA POSKYTNUTÝCH PRÍSPEVKOV ZA JEDNOTLIVÉ GRANTOVÉ KOLÁ

ILIAŠOVCE	329 622,00 Sk
LEVOČA	385 221,90 Sk
MNÍŠEK NAD HNILCOM	457 872,80 Sk
NÁLEPKOVO	440 531,50 Sk
PRAKOVCE	135 704,00 Sk
RUDŇANY	220 349,68 Sk
SPIŠSKÁ NOVÁ VES	165 402,70 Sk
SPIŠSKÝ HRHOV	403 135,30 Sk
SPIŠSKÉ PODHRADIE	422 822,30 Sk
SPIŠSKÝ ŠTVRTOK	414 130,20 Sk
SPIŠSKÉ TOMÁŠOVCE	160 361,00 Sk
ŠVEDLÁR	239 584,40 Sk
ŽEHRA	58 254,30 Sk
SPOLU	**3 832 992,08 Sk**

ETP Slovensko
ETP Slovakia

ILIAŠOVCE

1. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
1/IL/01	Terénna úprava prístupovej cesty, úprava studní s pitnou vodou	OZ Spolok rómskej cesty	36 000,00 Sk
Vybudovanie chodníka a lavičky cez potok, ktorá umožní ľahší prístup obyvateľov z rómskej lokality do obce. Zavedenie pitnej vody do osady. POPIS			
4/IL/01	FITKLUB Iliašovce	Zoskupenie občanov FITKLUB Iliašovce	35 000,00 Sk
Prostredníctvom vybudovania fitness centra projekt podporuje mladých ľudí v zmysluplnom využívaní voľného času. POPIS			
5/IL/01	Oprava strešnej kopule - tisícročná kaplnka	OZ Domov bez starostí	25 929,00 Sk
Podpora opravy kaplnky v lokalite Modrý vrch - vhodné miesto na stretávanie sa obyvateľov obce. POPIS			
2. G. KOLO			
1/IL/2002	Cesta k počítačom pre všetkých	ZO Únia žien Slovenska v Iliašovciach	37 500,00 Sk
Vzdelávanie obyvateľov obce prostredníctvom počítačového kurzu.			
2/IL/2002	Udržiavanie ľudových tradícií	Iliašovan - folklórna skupina	29 893,00 Sk
Založenie tradície každoročných Obecných folklórnych slávností. Zapojenie miestnej rómskej komunity do kultúrnych podujatí realizovaných počas folklórnych slávností.			
3/IL/2002	Rómovia pre seba	OZ ROMA Iliašovce	37 160,00 Sk
Vytvorenie základných hygienických podmienok v rómskej osade, posilnenie starostlivosti o zeleň, zabezpečenie vody z vodného zdroja. Vybudovanie oddychového altánku s lavičkami.			
3. G. KOLO			
01/IL/22	Zlepšenie životného prostredia v rómskej osade Iliašovce	OZ ROMA Iliašovce	36 840,00 Sk
Vybudovanie ochranného múrika pred domami - ochrana pred povodňami. Skultúrnenie prostredia rómskej osady úpravou komunikácie a fasád domov.			
03/IL/22	Šijeme pre seba	OZ ROMA Iliašovce	18 500,00 Sk
Základný kurz šitia odevov a oprava šiat. Podporenie záujmu nezamestnaných žien o pracovné aktivity .			
4. G. KOLO			
01/IL/4-03	Integračné podujatie pre občanov, komunity a OZ v obci	Dedinská Folklórna Skupina Iľašovian	30 000,00 Sk
Úprava areálu amfiteátra za účelom prípravy folklórnych slávností+B11 v obci. Udržiavanie ľudových tradícií v obci.			
02/IL/4-03	Prístupové chodníky a cesty k rodinným domom v rómskej osade	OZ ROMA Iliašovce	78 800,00 Sk
Rekonštrukcia komunikácií realizovaná dobrovoľnou prácou občanov rómskej komunity.			
SPOLU:			**329 622,00 Sk**

LEVOČA

1. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
1/LE/01	ZOO Lesopark Olymp Levoča	Centrum voľného času OLYMP	50 000,00 Sk
Vybudovanie ZOO lesoparku slúžiaceho na rekreáciu verejnosti, enviromentálnu výchovu detí, spoločné oslavy a pod.			
5/LE/01	Dni rómskej kultúry na Spiši	Nadácia PRO HORIZONT, róm.klub SAVORE	36 000,00 Sk
Séria stretnutí, prednášok a umeleckých prezentácií rómskej kultúry.			
7/LE/01	Chodníky a úprava okolia	OZ Otvorené dvere	60 000,00 Sk
Opravy chodníkov, terénne úpravy a skrášlenie prostredia na rómskom sídlisku realizované dobrovoľníckou prácou mladých členov rómskeho klubu.			
2. G. KOLO			
1/LE/2002	Pouličné divadelné predstavenie	OZ CIVITAS L	35 000,00 Sk
Zapojenie rómskej a nerómskej mládeže do aktívneho rozvoja vlastnej tvorivosti a divadelnej činnosti.			
2/LE/2002	Detské ihrisko	OZ Nad Tehelňou Levoča	26 350,00 Sk
Výstavba detského ihriska v lokalite Nad Tehelňou. Podpora komunitného života a skvalitnenie informovanosti obyvateľov.			
3/LE/2002	Ženy spolu	OZ Nad Tehelňou - Levoča, klub róm.žien	23 274,40 Sk
Výchovný a vzdelávací program smerovaný k uplatneniu nových vedomostí a návykov vo vlastnej domácnosti. B16Organizovanie besied s gynekológom, pediatrom, sociálnym pracovníkom. Spoločné práce venované úprave okolia.			
4/LE/2002	Remeslá pre všetkých	Združenie umeleckých remeselných cechov	50 000,00 Sk
Zriadenie remeselnej dielne. Organizovanie remeselných podujatí v historickom jadre mesta - živé múzeum s ukážkami ručnej výroby v rezbárstve, kováčstve a čipkárstve.			
5/LE/2002	Plná integrácia rómskych detí	Neformál.skup.učiteľov a rodičov pri MŠ Predmestie	12 000,00 Sk
Spolupráca pedagógov a rodičov pri brigádnickej činnosti na školskom dvore. Zapojenie detí MŠ a študentiek SPgŠ v Levoči do projektu. Zbližovanie sa rómskych a nerómskych rodín.			
3. G. KOLO			
01/LE/22	Kurzom šitia k samostatnosti	Záujmové združenie žien Nad Tehelňou	27 260,00 Sk
Spoločné aktivity v kurze šitia pre rómske ženy a ich zapojenie do spoločenského života.			
4. G. KOLO			
01/LE/4-03	Šport ako motivácia	Klub mladých rómskych športovcov	19 300,00 Sk
Rozvíjanie mladých športových talentov a príprava športovcov k členstvu v zaregistrovaných kluboch.			
02/LE/4-03	Príprava detí do základnej školy	Záujmové združenie žien Nad Tehelňou	10 390,00 Sk
Podpora zvládnutia slovenského jazyka u detí predškolského veku pred začiatkom školskej dochádzky formou výchovných činností - kreslenie, recitovanie, hry, návštevy spoločenských podujatí.			
04/LE/4-03	Kurz šitia	OZ Nad Tehelňou - Levoča	11 000,00 Sk
Pokračovanie kurzov šitia a podpora aktívneho využívania voľného času s úžitkom pre rodinu.			
05/LE/4-03	Kurz podkováčstva	Združenie umeleckých remesie, cechov	24 647,50 Sk
Zaškolenie v oblasti kováčstva a využívanie získaných zručností pri oprave náradia vo vlastnej komunite.			
SPOLU:			**385 221,90 Sk**

MNIŠEK NAD HNILCOM

1. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
1/MN/01	MELALO	Občianske kultúrne centrum Homosapiens	19 204,50 Sk
Podpora divadelného súboru pri OKC Homosapiens spolufinancovaním divadelných kostýmov.			
2/MN/01	TANZPLATZ	TJ Baník Mníšek nad Hnilcom	71 000,00 Sk
Výstavba kultúrno - spoločenského stánku Tanzplatz slúžiaceho na usporiadanie posedení, majálesov a zábav počas letných mesiacov.			
5/MN/01	Farmári z Kloportu	Združenie farmárov z Kloportu	22 896,00 Sk
Vyčistenie pasienkov od nežiaduceho porastu. V spolupráci so škôlkárskym strediskom Šariš realizovanie výsadby ihličnatých stromov.			
2. G. KOLO			
2/MN/2002	Vinkliansky vodovod	Neformálne združenie občanov Mníšek n.Hnilcom	22 000,00 Sk
Zabezpečenie pitnej vody pre 200 obyvateľov časti obce a rozvoj medziľudských vzťahov aktivizujúcich sa občanov.			
4/MN/2002	Zriadenie rybníka	MO Slovenského rybárskeho zväzu, úsek Mníšek	54 000,00 Sk
Priblíženie športového rybárstva mladým ľuďom. Zasypávanie divokých skládok vybagrovanou zeminou a ich likvidovanie.			
6/MN/2002	Zdravá rodina	Zväz zdravotne postihnutých	13 000,00 Sk
Vzdelávací a výchovný program o zdravej výžive s cieľom ovplyvňovať stravovacie návyky občanov. Podpora spolku zdravotne postihnutých.			
3. G. KOLO			
02/MN/22	S elánom do ďalšej 25-ky	Rodičovská rada pri ZŠ Mníšku nad Hnilcom	83 430,30 Sk
Rekonštrukcia zariadení v kultúrnom dome a vytvorenie podmienok pre rôzne spoločenské stretnutia.			
03/MN/22	Dráčik park	Dobrovoľný hasičský zbor MO Mníšek n.Hnilcom	45 000,00 Sk
Spolufinancovanie výstavby cvičiska pre mladých požiarnikov a priblíženie práce hasičov. Výchova k ochrane životného prostredia a výchova budúcich hasičov.			
4. G. KOLO			
01/MN/4-03	Tanzplatz	TJ Baník Mníšek nad Hnilcom	29 342,00 Sk
Dobudovanie zariadení kultúrneho stánku Tanzplatz.			
02/MN/4-03	Začíname zostra	OZ Ostrý vrch Mníšek nad Hnilcom	28 000,00 Sk
Rozšírenie možností zmysluplného využívania voľného času detí a mládeže zorganizovaním počítačového kurzu a prednášok.			
03/MN/4-03	Drevodielňa	Neformálne združenie občanov Drevorom	70 000,00 Sk
Vybudovanie stolárskej dielne, rozvíjanie rezbárskych a stolárskych zručností. Ponuka výrobkov na predaj občanom obce.			
SPOLU:			**457 872,80 Sk**

NÁLEPKOVO

1. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
1/NA/01	Rehabilitačné centrum	Miestny spolok SČK	19 942,60 Sk
Zriadenie a technické zabezpečenie rehabilitačného centra pre potreby obyvateľov obce. Prednáškové aktivity, osvetová a preventívna činnosť.			
2/NA/01	Veselý Hámor	Združ.Rómov v Nálepkove-Hámor II.	19 630,70 Sk
Zaktivizovanie rómskej komunity k verejnoprospešným prácam - terénne úpravy, výsadba drevín, osadenie lavičiek a usporiadanie komunitnej oslavy.			
3/NA/01	Zelený Grun	Združ.Rómov v Nálepkove-Osada Grun	19 879,30 Sk
Vyčistenie okolia, úprava terénu, výsadba drevín, osadenie lavičiek a preliezok, zber odpadkov.			
4/NA/01	Tkáčska dielňa	ZO Únie žien Slovenska v Nálepkove	33 177,20 Sk
Zapojenie nezamestnaných žien do osvojenia si techniky tkania a iných tradičných ručných prác.			
2. G. KOLO			
2/NA/2002	Stredný riadok	Združenie občanov Stredný riadok	20 000,00 Sk
Zveľadenie okolia svojich domovov - úprava terénu, výsadba stromčekov, osadenie lavičiek. Ukončenie projektu usporiadaním slávnosti.			
3/NA/2002	TROSKY	Združenie občanov TROSKY	15 000,00 Sk
Skrášlenie prostredia rómskej lokality - terénne úpravy, výsadba drevín, osadenie lavičiek.			
4/NA/2002	Krajčírska dielňa	OZ Vzdelanie, naša nádej do budúcnosti	35 000,00 Sk
Rozvíjanie zručností a pracovných návykov - oprava a šitie odevov pre potreby svojej rodiny.			
5/NA/2002	Rehabilitačné centrum	Miestny spolok SČK	40 000,00 Sk
Rozšírenie činnosti centra zakúpením ďalšieho prístrojového vybavenia.			
6/NA/2002	Tkáčska dielňa	ZO Únia žien v Nálepkove	30 000,00 Sk
Podpora záujmu o tradičné ručné práce a predaj zhotovených výrobkov.			
3. G. KOLO			
01/NA/22	Dielňa úžitkového umenia	ZO Únie žien Slovenska v Nálepkove	28 000,00 Sk
Rozšírenie aktivít tradičnej tkáčskej dielne o nové techniky - maľovanie na textil, zhotovovanie bytových a odevných doplnkov. Seminár šitia ľudových bábik.			
03/NA/22	Krajčírska dielňa	OZ vzdelanie, naša nádej do budúcnosti	19 951,70 Sk
Zapojenie nezamestnaných občanov do pracovných aktivít - šitie plecniakov, patchworkových prestieraní určených na predaj. Vytvorenie jedného pracovného miesta.			
04/NA/22	Chceme sa učiť	OZ vzdelanie, naša nádej do budúcnosti	30 000,00 Sk
Usmerňovanie detí pri plnení školských povinností a využívaní voľného času.			
05/NA/22	Rovnaká šanca	OZ vzdelanie, naša nádej do budúcnosti	30 000,00 Sk
Príprava detí na zvládnutie povinnej školskej dochádzky v slovenskom jazyku.			
4. G. KOLO			
02/NA/4-03	Stolárska dielňa	OZ vzdelanie, naša nádej do budúcnosti	60 000,00 Sk
Zriadenie dielne, výroba drobných stolárskych predmetov určených na predaj.			
04/NA/4-03	Založenie rómskej hudobnej skupiny	Združ.občanov Trosky a Stredný riadok	39 950,00 Sk
Materiálne vybavenie hudobnej skupiny a podpora tvorivých aktivít obyvateľov obce.			
SPOLU:			**440 531,50 Sk**

PRAKOVCE

4. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
01/P/4-03	Šport spája	Futbalový klub Prakovce	69 775,00 Sk
Vytvorenie podmienok pre stretnutia obyvateľov obce rekonštrukciou budovy areálu futbalového štadióna.			
02/P/4-03	Pomôžme si	Neformálne združenie Kolónia 5	10 000,00 Sk
Zlepšenie životných podmienok vlastnou aktivitou pri vybudovaní malej šachty na vodu, rozšírení prístupovej komunikácie, deratizácii a dezinsekcii prostredia.			
03/P/4-03	I tak sa dá	Neformálne združenie Kolónia 197	10 929,00 Sk
Úprava spoločných priestorov v obytnom dome - oprava omietok, zasklenie okien, vybudovanie zberného miesta pre odpad.			
04/P/4-03	Osvetlenie tenisového ihriska	OZ Športový klub Prakovce	45 000,00 Sk
Vybudovanie osvetlenia umožní využívanie ihriska vo večerných hodinách, čím sa zvýši príjem športového klubu a vytvoria sa podmienky na zriadenie jedného pracovného miesta.			
SPOLU:			**135 704,00 Sk**

RUDŇANY

1. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
2/RU/01	Likvidácia odpadov - Zabíjanec	Klub Rómov Zabíjanec	11 182,20 Sk
Vyčistenie osady od komunálneho odpadu. Vzdelávacie a osvetové aktivity v oblasti životného prostredia. Zabezpečenie pravidelného odvozu odpadu z osady.			
3/RU/01	Prístupový chodník 5RP II	Neformálna skupina nájomcov bytov 5RP II.	18 802,30 Sk
Vybudovanie chodníka a oprava odvodňovacích žľabov na dažďovú vodu pred obytnými domami.			
2. G. KOLO			
1/RU/2002	Archívne zariadenie baníckeho cechu	Slov.banícka spol.-Banícky cech Obec.úrad Rudňany	59 340,00 Sk
Vytvorenie podmienok pre archiváciu hmotnej dokumentácie baníctva na Spiši - mineralogická zbierka, banské mapy, technologické schémy spôsobov úpravy rúd, fotodokumetácia.			
2/RU/2002	Kurz šitia	Záujmové združenie občanov obce	12 500,00 Sk
Znižovanie následkov vysokej nezamestnanosti osvojením si šitia odevov pre vlastnú potrebu.			
3/RU/2003	Šanca pre každého	Obecný športový klub	16 500,00 Sk
Športová a kultúrno - spoločenská aktivita za účelom propagovania športu a rozvíjania medziľudských vzťahov.			
4/RU/2002	Búdy na uskladnenie dreva	Neformálna skupina bytov 5RP II	41 964,38 Sk
Vybudovanie drevární k novým bytovým jednotkám.			
3. G. KOLO			
01/RU/22	Skvalitnenie služieb terénnych asistentov lekára.	Občian.iniciatíva za lepšie sociál.služby-spoločná cesta Rudňany	12 760,80 Sk
Zvýšenie úrovne znalostí a zručností terénnych asistentov lekára.			
4. G. KOLO			
01/RU/4-03	Dokončenie Baníckeho archívu v Rudňanoch	Slov. banícka spol.-Banícky cech Rudňany	30 000,00 Sk
Banícky archív je prvým článkom budúceho komplexu baníckeho skanzenu v obci.			
03/RU/4-03	Rudňančania sebe	OZ ZORE	17 300,00 Sk
Terénne úpravy a skrášlenie rôznych lokalít obce Rudňany.			
SPOLU:			**220 349,68 Sk**

SPIŠSKÉ PODHRADIE

1. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
3/SP/01	Klzisko 2001/2002	Mestský športový klub-Hokejový klub	35 358,40 Sk
Príspevok na prevádzku kĺziska v meste. Organizovanie zábavných akcií na ľade pre všetkých obyvateľov obce, ako napr. karneval, detská hokejová prípravka a pod.			
5/SP/01	Projekt "Lanyovec"	Iniciatíva nájomíkov z Prešovskej40 v Spiš. Podhradí	34 687,90 Sk
Zlepšenie podmienok bývania rómskych rodín v obecnom bytovom dome vybudovaním sociálnych zariadení.			
2. G. KOLO			
1/SP/2002	Klub rómskych žien	Združenie Čercheň-Hviezda	58 674,30 Sk
Vytvorenie priestoru na kultúrnu sebarealizáciu žien. Založenie divadelného klubu, ženskej hudobnej kapely, rómskej folklórnej skupiny a zapojenie Rómov do tvorivých aktivít.			
4/SP/2002	Podpora zamestnanosti žien v rómskej komunite	Kraj.rozvoj.agentúra Prešov-lokalita Spiš. Podhradie	15 000,00 Sk
Odborné zaškolenie žien pre výrobu ručne maľovaných šatiek.			
6/SP/2002	Podpora vzdelávania a zamestnania rómskej mládeže	OZ KLOP	20 000,00 Sk
Osvojovanie si základov hygieny, starostlivosti o dieťa, domácich prác a ekonomiky rodiny. Rozvíjanie remeselných zručností zhotovovaním prútených košíkov a upomienkových predmetov.			
7/SP/2002	VIC MVO	Neformálne komunitné združenie MVO	55 000,00 Sk
Vytvorenie technického a priestorového zázemia pre miestne MVO, a to v podobe Vzdelávacieho informačného centra.			
8/SP/2002	Obnova modrotlačiarenskej dielne	Agentúra SCEPUS	31 968,90 Sk
Obnovenie tradičných remeselných dielní a rozvíjanie remeselných zručností znevýhodnených skupín obyvateľstva.			
3. G. KOLO			
01/SP/22	Klub rómskych žien II	OZ Čercheň - Hviezda	21 988,80 Sk
Oboznamovanie rómskych rodín so zásadami zdravej výživy, hygieny, školskej dochádzky a hospodárenia s finančnými prostriedkami v domácnosti. Zapojenie rómskych žien a mužov do remeselnej výroby.			
02/SP/22	Rozvoj zamestnanosti rómskych žien	Sikade vasta - Šikovné ruky	25 262,80 Sk
Rozvoj podnikateľských aktivít rómskych žien výrobou a predajom maľovaných šatiek.			
03/SP/22	Podpora vzdelávania a príležitostí k zamestnaniu rómskej mládeže II.	KLOP Spišské Podhradie	18 604,10 Sk
Rozvíjanie remeselných zručností. Formovanie kladného vzťahu rómskych detí ku vzdelávaniu - prednášková činnosť a besedy so psychológom.			
04/SP/22	Prvé kroky k zamestnaniu	KLOP Spišské Podhradie	30 357,10 Sk
Domáca výroba a predaj ručne maľovaných hodvábnych šatiek.			
05/SP/22	Klub rómskych žien/Odijader	OZ Čercheň - Hviezda	14 400,00 Sk
Oživenie tradičných rómskych remesiel (spracovanie prútia) a uchovanie rómskych ľudových tradícií. Zvyšovanie účasti Rómov na živote v meste.			
06/SP/22	Vzdelávacie informačné centrum MVO (VIC MVO) II.	Neformálne združenie MVO v Spiš.Podhradí	15 030,00 Sk
Poskytovanie poradenstva pre podnikateľov v oblasti informačných technológií a účtovníctva. Informačný servis pre verejnosť a MVO o aktivitách v treťom sektore. Konzultácie pri príprave a realizácii projektov.			
4. G. KOLO			
01/SP/4-03	Život pod hradom-remeselný dom pod hradom	OZ Podhradie	5 000,00 Sk
Rekonštrukcia skladu na prezentáciu práce remeselníkov, občianskych združení a živnostníkov žijúcich v regióne Spiša.			
03/SP/4-03	Športová a oddychová zóna CigánskySen/RomanoSuno	Klub Občianskeho porozumenia KLOP	14 490,00 Sk
Rozvíjanie pracovných zručností mladých Rómov výstavbou športovo - oddychového areálu. Využívanie voľného času mládeže ich zapájaním do športových aktivít.			
04/SP/4-03	Zlepšenie podmienok bývania	OZ Starý Jarok	27 000,00 Sk
Zvýšenie úrovne hygienických podmienok v rómskych rodinách dobudovaním sociálnych zariadení.			
SPOLU:			**422 822,30 Sk**

SPIŠSKÝ ŠTVRTOK

1. G. KOLO	Názov projketu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
3/SS/01	Výstavba mosta v rómskej lokalite	OZ Sila Pomoci	120 000,00 Sk
Symbolické prepojenie rómskej a nerómskej časti obce vybudovaním mosta cez potok.			
4/SS/01	Zhotovenie ženského spišského ľudového kroja	MO Matica Slovenská	5 000,00 Sk
Príspevok na svojpomocné ušitie tradičného spišského ženského ľudového kroja pre folklórny súbor "Štvrtočan".			
5/SS/01	Ušitie reprezentačných kostýmov	Rytierikovia - amatérsky súbor detí	9 983,40 Sk
Príspevok na svojpomocné ušitie kostýmov pre amatérsku spevácku skupinu detí "Rytierikovia".			
7/SS/01	Vybudovanie športového ihriska	TJ - FO Družstevník	30 000,00 Sk
Vybudovanie futbalového ihriska v blízkosti rómskej lokality, ktoré slúži na športové aktivity všetkým obyvateľom obce.			
9/SS/01	Sebarealizácia mladých rómskych žien	OZ Sila Pomoci	24 179,40 Sk
Výchovno - vzdelávacia a spolková činnosť dievčat a žien združených v novozaloženom rómskom občianskom združení.			
2. G. KOLO			
2/SS/2002	Výsadba stromovej aleje	OZ Sila Pomoci	14 936,00 Sk
Obnova drevín novou výsadbou, výchova a posilnenie individuálnej zodpovednosti za životné prostredie. Zapojenie mládeže do projektu.			
4/SS/2002	Zriadenie autobusovej zastávky	OZ Domino	24 114,40 Sk
Finančná podpora výstavby dvoch zastávok v rómskej lokalite.			
3. G. KOLO			
02/SS/22	Rómska kováčska vyhňa	OZ Domino	74 217,00 Sk
Výstavba a technické vybavenie kováčskej vyhne.			
4. G. KOLO			
03/SS/4-03	Zriadenie chovu včiel a výroba medu	Spolok včelárov v Spišskom Štvrtku	82 000,00 Sk
Vytvorenie podmienok pre podnikateľské aktivity občanov - výroba medu a pomôcok pre včelárov. Zapojenie mladých ľudí do vzdelávacích programov.			
04/SS/4-03	Rómska športová klubovňa	TJ - FO Družstevník	29 700,00 Sk
Vytvorenie podmienok na spoločné stretnutia mládeže z celej obce pri športovej činnosti.			
SPOLU:			**414 130,20 Sk**

SPIŠSKÁ NOVÁ VES

2. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnutá pomoc - skutočnosť
1/SN/2002	Westernový klub	OZ Kolt	59 940,70 Sk
Dostavbou a opravou budovy klubu vytvorenie materiálnych podmienok na umeleckú činnosť zameranú na rozvíjanie country, folkovej a trampskej hudby. Podpora sebarealizácie mladých ľudí. Šírenie myšlienok rasovej znášanlivosti.			
3/SN/2002	Ihrisko VILČURŇA 2002	Neformálna rómska skupina Báro Drom	24 572,00 Sk
Pestovanie pracovných návykov a podpora ochrany životného prostredia realizáciou výstavby ihriska vlastnou prácou.			
7/SN/2002	Materské centrum ako priorita	Materské centrum Klub Dietka	30 000,00 Sk
Zriadenie centra pomoci rodičom na materskej a rodičovskej dovolenke - výchova k rodičovstvu, prednášky a semináre pre rodičov. Rozvíjanie vzájomného vzťahu medzi rodičmi a deťmi, vytvorenie podnetného prostredia pre hry detí.			
1/XX/2002	Romiáda	Olympijský klub SNV	23 000,00 Sk
Propagácia športu medzi rómskou mládežou. Organizovanie malých turnajov vo futbale a atletike.			
3. G. KOLO			
01/SN/22	Samofinancujúca aktivita MC	OZ Materské centrum Dietka	27 890,00 Sk
Zriadenie informačno - komunikačného zázemia za účelom zabezpečenia príjmov na činnosť materského centra poskytovaním služieb verejnosti. Zorganizovanie PC kurzu pre rodičov.			
SPOLU:			**165 402,70 Sk**

SPIŠSKÉ TOMÁŠOVCE

4. G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
01/ST/4-03	"Mama, otec, poď sa hrať, Kurz šitia, Tanečno - hudobno - spevácky krúžok!"	Stanley Klub, Klub matiek	109 900,00 Sk
Upevňovanie vzťahov v rodine formou spoločných aktivít rodičov a detí. Osvojenie si základov strihov a šitia, práca so šijacím strojom. Spoločenská výchova a rozvíjanie hudobno - pohybového talentu rómskej mládeže.			
02/ST/4-03	Spoločné remeslá	Stanley Klub, Klub remeselníkov	50 461,00 Sk
Rozvíjanie rezbárskych zručností. Zlepšovanie ekonomickej situácie jednotlivcov a celej komunity výrobou a predajom vlastných výrobkov.			
SPOLU:			**160 361,00 Sk**

ŠVEDLÁR

2.G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	poskytnuté príspevky - skutočnosť
1/SV/2002	Viacúčelové antukové ihrisko	Obecný Telovýchovný spolok Švedlár	70 000,00 Sk
Vybudovanie ihriska slúžiaceho na tenis, volejbal a iné športy. Ihrisko poskytuje priestor aj miestnym športovým krúžkom zriadeným pri ZŠ.			
2/SV/2002	Zachovanie rómskej a ľudovej hudby	Neformálna skupina "Lačho dživipen"	33 000,00 Sk
Poskytnutie pomoci pri obstaraní hudobných nástrojov. Podpora príprav kultúrnych programov a organizovanie vystúpení. Založenie ľudovej hudobnej skupiny.			
3/SV/2002	Úprava prístupovej cesty k cintorínu	Pohrebné podporné združenie - pobočka 69	20 000,00 Sk
Podpora a zabezpečenie dobrovoľníckej práce materiálom - vyloženie prístupovej cesty dlaždicami, spevnenie obrubníkmi.			
3.G. KOLO			
01/SV/22	Výroba darčekových predmetov	SČK Švedlár	28 226,40 Sk
Zapojenie nezamestnaných žien do podnikateľských aktivít - výroba liečivých vankúšikov s motívmi zvierat, zhotovenie brošní "Plesnivec".			
02/SV/22	Počítačový kurz	Obecný Telovýchovný spolok Švedlár	0,00 Sk
Materiálne zabezpečenie kurzu počítačmi za účelom vzdelávania všetkých vekových skupín obyvateľov obce.			
03/SV/22	Dramatický klub "Orol"	Neformálna skupina "Orol"	12 000,00 Sk
Podpora divadelnej činnosti v obci. Zbližovanie rómskych i nerómskych občanov pri príprave a realizácii kultúrnych podujatí.			
4.G. KOLO			
01/SV/4-03	Výroba betónových dlaždíc	Neformálna skupina Čore Roma	51 358,00 Sk
Výroba dlaždíc pre potreby obce a výstavba dláždených chodníkov. Zapojenie nezamestnaných občanov do aktivít zameraných na rozvoj komunity.			
03/SV/4-03	Tkanie kobercov	OZ Svojpomocný rozvoj občanov obce Švedlár	10 000,00 Sk
Zachovanie tradičného tkania s cieľom dosiahnuť finančný zisk predajom výrobkov.			
04/SV/4-03	Výroba patchworku	MS SČK Švedlár	15 000,00 Sk
Výroba darčekových predmetov a nevšedných doplnkov pre domácnosti. Príležitostný predaj na trhu.			
SPOLU:			**239 584,40 Sk**

ŽEHRA

4.G. KOLO	Názov projektu	Predkladateľ	Poskytnuté príspevky - skutočnosť
01/ŽH/4-03	Výstavba chodníka v lokalite Hodkovce	OZ Komunitné centrum Spolu Žehra	58 254,30 Sk
Podporenie a rozvoj turistického ruchu v obci. Rozvíjanie pracovných návykov nezamestnaných občanov formou dobrovoľnej práce.			
SPOLU:			**58 254,30 Sk**

Vydal: ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj v roku 2004
Grafická úprava a tlač: ETC GRAFO Košice
Náklad: 100ks